

Naročnina

za državo SHS:

na mesec Din 20

za pol leta 120

za celo leto 240

za inozemstvo:

mesečno Din 30

Sobotna izdaja:

celoletno

† Jugoslaviji Din 60

v inozemstvu 80

SLOVENEČ

S tedensko prilogo „Ilustrirani Slovenec“**Cene inseratov**

Enostolpna petlinna vrsta
mal oglas po Din 1-50 in
Din 2-—, večji oglasi nad
45 mm višine po Din 2-50,
veliki po Din 3-— in 4-—,
oglas v uredniškem delu
vrstica po Din 1-—

Pri večjem naročilu popust.

Izhaja vsak dan izvenredno
ponedeljka in dneva po
prazniku ob 4. uri zjutraj.

Poština plačana v polovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici 6/III. Rokopisi
se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne spre-
jemajo. Uredništva telefon 50, upravništva 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Čekovni račun:
Ljubljana 10.650 in 10.549 (za inserate) Sara-
jevo 7.563, Zagreb 39.011, Praga in Dunaj 24.797.

Kvišku!

Med najbolj usodne pojave na moralnem polju, ki so se po vojni razpasli med Slovenci, je beležiti brezmejni oportunizem, ki sicer ni otroval jedra našega ljudstva, pač pa nemali del njegove inteligence. Vrhovni malik je postal trenutni uspeh, ki zagotavlja temu ali onemu dobro eksistenco, in temu božanstvu se žrtvujejo brez najmanjšega očitka vesti najsvetejši politični in moralni ideali, interes skupnosti, bodočnost narodova. Politično veštnost je postalo normalen pojav, skakanje iz enega ekstrema v drugi se vrši brez pomisleka, programi se menjajo kakor srajca. Najhujše je pa to, da se v izvestnih krogih daje za te stvari generalni pardon, da se to ne zdi več sramotno, da se čisto pozablja, kaj je ta človek ali stranka trdil včeraj in da se najde za vsak še tako hud in nenaden preokret opravičba. Kar je bilo včeraj črno, je danes belo in narobe. Žalosten znak je to, v katerem danes stoji politično življenje pri nas v izvestnem krogu našega izobraženstva, ki naj vodi ljudstvo.

Demokracija je mnogim samo še v pomenu. Kaj svoboda, kaj samoodločba posameznika in naroda, kaj enakopravnost in enakovrednost, kaj borba za narodne človečanske pravice, za večne moralne vrednote, za neodtujljive svobode in prava, za čast in dostojanstvo posameznika in narodne skupnosti, za verske ideale? Uspeh je vse, gola materijalna korist, kariera, izrabljanje vsakokratne konjunkturo. To je vidik, pod katerim gledajo politiki izvestne stranke in po katerem dajo sebi ter narodu smernice. Opozicija je tem strankam samo za to, da se dokopljajo pod vabljenimi demagoškimi gesli do oblasti, ko pa to dosežejo, so načela, ki so jih proglašali v svoji borbi za sveto, pozabljena, poteptana, zavržena kot neoprotuna in kot golo sredstvo za doseg cilja. Samo v sebi upravičenih načel, ki veljajo vedno in povsod in neodvisno od katerikoli razmer, ki zahtevajo vsake žrtve, naj bo še tako velika, ti ljudje ne poznajo in ne pripoznajo.

Ce gledamo naš današnji politični položaj pod tem vidikom, nam postane takoj razumljivo. In takoj razumljivo nam postane, kako da eksistirajo ljudje, ki ob tem položaju zmagovalno vzklikajo: Mi smo zmagali, mi, ki smo z razmerami računali, ki smo znali svoj plašč pravočasno obrniti po vetru, ki se vedno uklanjamo večini, ki znamo iz vsakega položaja rešiti svojo kožo in priti varno na suho. In razumljivo je, da se ti ljudje posmehujejo onim, ki še kaj dajo na principe, ki odklanjajo vsako kupčijo s svojimi človečanskimi in narodnimi ideali in se ne zanašajo na moč večine, ampak na idejo in so pripravljeni za njeno končno zmago tudi trpeti.

Velika sreča je za slovenski narod, da ima v takih časih svojo slovensko, krščansko ljudsko stranko, da ima voditelja, ki nemeneč se za vse napade in klevete in neugodne časovne okoliščine, neomajno vztraja na poti, katero nam kaže naš program. Kjerkoli pogledamo v zgodovino, povsod nam sprizčuje, da je zmagala končno vera v ideale, zvestoba do enkrat začrtanega najvišjega političnega moralnega cilja, poštenost v borbi zanj in trden, neomajen, nikdar prodani in izdani svetovni nazor, dosledno izvajani politični in socialni misli. S ponosom si slovenski narod lahko reče, da Slovenska ljudska stranka nikoli ni omahovala, nikoli svoje linije izgubila, se nikoli ni dala uplašiti in zavesti do malodušnosti, ponižanja in kapitulacije, četudi se ji očita »protidržavnost«, »separatizem«, »služba tujim interesom«, četudi se izpostavlja preganjanju in osamljevanju. Kajti naša vera v zmago naših narodnih teženj in zahtev je močnejša od vsakega pritiska in gre preko vsakega trenutnega in navideznega neuspeha. Naj izgubimo vse, če ne izgubimo moralnega zaklada, ki je v našem programu, v našem delu, v naši zgodovini, v moralnih resursah našega naroda, smo rešili vse in zagotovili sebi končno zmago. Lahko je z demagogijo pridobivati veterinjakov, nezavednežev, računajočih na slabe instinkte, na omahljivost in slabost ljudi ter njihovo željo po hitrih in vidnih uspehih, nemogoče pa je s tem trajno pridobiti ljudsko dušo, ki je v svojem jedru zdrava in kopni po uresničenju onih skupnostnih blagov, ki so višji in tajnejši od gole materialne koristi.

Le pogledajmo med našo mladino! Še nikoli se ni tako gibala, tako hrepenela po izgradbi

velikega demokratičnega in krščanskega družabnega zamisla, tako vztrajno delala na svoji izpolnitvi kakor ravno v teh, politično tako zamotanih in neugodnih okoliščinah, pa naj pogledamo našo orlovsko zvezo, naše dijaštvo, naš delavski naraščaj! Ta idealizem, ta resna volja, ta pogum in zaupanje vase, podžiga v nas vseh navdušenje, ki ne zaostaja nič za onim v Krekovi časih. Medtem ko so omagali vsi, ki so se svojčas tako ogrevali za novo, lepšo človeško družbo in kričavo nosili na trg svoje svet prevračajoče ideale, stoji falanga krščanskih socialnih borcev neomajana. In neomajana stoji Slovenska ljudska stranka sredi moralnega in političnega razkroja okoli nje.

Politično zatišje.

Belgrad, 22. avg. (Izv.) Po odhodu Stjepana Radića iz Belgrada je nastala v političnem življenju tišina, ki se je začutila posebno v onih političnih krogih, ki so v dolgovernih Radićevih izjavah našli obilo zabave. Politično zatišje tekem prihodnjih dni pa bo tem večje, ker je v Belgradu zelo malo ministrov in ker obstoja možnost, da se danes ali jutri to število še zmanjša. Člani vlade ravno v letošnji ferijalni sezoni naravnost mrlično potujejo, sedaj na Bled, sedaj v Karlove Varje, ali v Primorje in drugam.

V opozicijskih krogih pa se pričakuje vrnitev šefa opozicijskega bloka Ljube Davidoviča in drugih vodilnih članov opozicije, ki se trenutno nahajajo izven Belgrada na odmoru. Z njihovo vrnitvijo so zvezane priprave za solidaren nastop in skupne akcije opozicijskega bloka ob jesenskem zasedanju narodne skupščine.

Ministri potujejo.

Belgrad, 22. avg. (Izv.) Minister za trgovino in industrijo dr. Krajač je zvečer odpotoval v Subotico, da prisostvuje otvoritvi tamkajšnje velike obrtne razstave. Razstava, ki se odpre jutri ob 10 dopoldne, bo trajala nekako do 28. t. m.

Minister prosvete Velja Vukičević je odpotoval na Bled, kamor je nesel v podpis nekatere ukaze iz svojega resora. Pojutrnjem se bržkone vrne v Belgrad.

Minister za notranje zadeve Boža Maksimović se je na povratku iz Karlovih Varj zadržal na Bledu, kjer je za danes zvečer napovedana avdijenca pri kralju. V Belgrad se vrne jutri zvečer ali pa v ponedeljek zjutraj.

Po priliki se bo po daljšem odmoru vršila v ponedeljek popoldne seja ministrskega sveta, če bo udeležba v Belgradu se nahajajočih ministrov zadostna. Na seji se bo razpravljalo o tekočih zadevah.

Pred ženovsko konferenco.

Belgrad, 22. avg. (Izv.) Delegati, ki bodo zastopali našo državo na sestanku Lige narodov v Ženevi, odpotujejo v Ženevo večinoma 2. septembra. Naši delegati ne potujejo korporativno, pač pa morajo biti do 6. septembra vsi v Ženevi, ker se tega dne vrši predkonferenca naše delegacije. Zunanjemu ministru dr. Ninčiču se v Zagrebu pridruži Stjepan Radić s soprogo. Radić se poda s svojo soprogo najprej na Bled, kjer bo od kralja sprejet v avdijenci; dr. Ninčič pa se na svojem potovanju skozi Italijo ustavi v Benetkah na Lidu, kjer obišče svojo rodbino. Z Radićem odpotuje v Ženevo kot ekspert tudi dr. Juraj Krnjević.

Novi državni podtajniki.

Belgrad, 22. avg. (Izv.) Novi podtajniki še niso nastopili svojih dolžnosti. Dr. Krnjević in dr. Pasarić sta odpotovala v Zagreb, podtajnik v ministrstvu za finance Mirko Neudorfer pa sploh še ni prispel v Belgrad. Dr. Krnjević je pred odhodom konferiral z ministrom za socialno politiko o nekaterih socialnih vprašanjih; na tem sestanku se je rešilo, da nastopi dr. Krnjević novo dolžnost v ponedeljek. Vendar se bo mudil dr. Krnjević v Belgradu samo nekaj dni, ker odpotuje začetkom prihodnjega meseca s Stjepanom Radićem v Ženevo na sestanek Društva narodov. Druga dva Radićeva podtajnika nastopita svojo dolžnost tudi v ponedeljek. Ravno tako izvemo, da prispejo semkaj tudi radikalni podtajniki v ponedeljek.

Črnagora se pripravlja na sprejem kralja.

Belgrad, 22. avg. (Izv.) V Dalmaciji se vršijo velike priprave za slovesen sprejem kralja na njegovem potu v Črno goro ob priliki velikih svečanosti, ki se bodo vršile v zvezi s prenosom Njeguševih kosti na Lovčen. V Split je že odpotoval admiral Prica, ki naj pripravi vse potrebno za čim svečanejši sprejem kralja. Istotako se po vseh večjih dalmatinskih mestih v ta namen snujejo posebni pripravljalni odbori.

MAČEK IN PREDAVEC.

Belgrad, 22. avg. (Izv.) V merodajnih političnih krogih se že nekaj časa s sigurnostjo trdi, da bo dr. V. Maček, predsednik HSS, imenovan za ravnatelja Čekovnega urada v Zagrebu. Istotako se čuje, da bo Josip Predavec, ugleden član vodstva HSS, imenovan za upravitelja Gospodarskega društva za Hrvatsko in Slavonijo; za slučaj pa, da bi g. Predavec tega mesta ne sprejel, bo imenovan za ravnatelja sekvestriranih posestev Thurn-Taxisa.

RADIĆ SE BOJI DISIDENTOV.

Zagreb, 22. avgusta. (Izv.) Danes zjutraj se je Stjepan Radić vrnil iz Belgrada. Popoldne je sprejel nekega časnika iz Trsta in disidenta JDS dr. Tomljenovića. Gibanje disidentov HSS hoče Stjepan Radić zaustaviti s tem, da pošilja na vse sestanke po pokrajini člane vodstva HSS.

SEJA POSLANCEV HSS.

Zagreb, 22. avgusta. (Izv.) 27. avgusta se vrši v Zagrebu plenarna seja poslanskega kluba HSS, katere se bodo udeležili tudi vsi podtajniki. Na seji bo imel govor o političnem položaju Stjepan Radić.

MEDNARODNI PROFESORSKI KONGRES V BELGRADU.

Belgrad, 22. avg. (Izv.) Pripravljalnemu odboru za mednarodni proforski kongres v Belgradu so se prijavili tudi predstavniki profesorjev iz Zedinjenih držav, ki bodo tudi sodelovali pri kongresu 26. in 27. avgusta v Belgradu. To so namreč prvi Amerikanci, ki sodelujejo na mednarodnem proforskem kongresu, ker ameriški profesorji dosedaj še niso bili člani mednarodne proforske zveze.

ŠOLSKA RAZSTAVA.

Belgrad, 22. avg. (Izv.) Ena od najvažnejših točk na mednarodnem proforskem kongresu v Belgradu, ki se odpre 26. avgusta, je velika šolska razstava. Na tej razstavi, kjer bomo lahko videli dela vseh učencev srednjih šol, bo razstavljenih do 2000 predmetov. Razstavni predmeti ne bodo razporejeni po posameznih pokrajinah, ampak po vrsti razstavnih predmetov in po razredih. Tako bodo na tej razstavi, ki se odpre 27. t. m., nastopale vse srednje šole kot celota.

AMERIKANSKO NARODNO GLEDALIŠČE.

Belgrad, 22. avg. (Izv.) Minister za zunanje zadeve je pristal na načrt, da se z državo pomočjo osnuje posebno narodno gledališče, ki naj bi pod imenom Amerikansko narodno gledališče nastopalo v vseh delih Severne Amerike, kjer bivajo naši kolonisti. Ustanovitev in podrobna organizacija tega gledališča je poverjena znanemu gledališkemu organizatorju in profesorju Zarku Saviću. Minister prosvete je podprl to iniciativo z veliko podporo za garderobo. Savić odpotuje takoj v Ameriko in se pričeta delovanju omenjenega gledališča pričakuje že tekom prihodnjega meseca.

SUBOTIŠKI VELESEJ.

Belgrad, 22. avg. (Izv.) Jutri se odpre v Subotici velesej, ki bo trajal do 28. t. m. in ki bo na njem v prvi vrsti zastopala vodinska obrt, industrija poljedelstva ter domača trgovina. Na sejmu razstavi več nego 500 razstavljalcev iz naše države ter inozemstva. Kralja bo pri otvoritvi zastopal general Hadžić, vlado pa ministri dr. Krajač, Miletić in Radojević.

NJEGOŠEVA SLAVNOST.

Belgrad, 22. avg. (Izv.) Prosvetni minister je izdal naredbo, po kateri naj se 21. septembra ob priliki svečanega prenosa Njeguševih kosti na Lovčen, vrše na vseh šolah predavanja o Njegušu.

Odgovor »Samoupravi«.

Belgrajska »Samouprava« glavno glasilo radikalne stranke, je čutila potrebo, do v svoji številki od srede zapiše na naslov slovenskega naroda približno sledeče: »En del bratov Slovencev, po krivdi svoje lahkoumnosti, prevrzan z lepimi frazami in demagoško uspan v sanje neustvarljivih nad v ono, kar je nemogoče, in v ono, kar se ne bo nikdar izpolnilo, ker bi bila nesreča za naš narod, je navezal svojo usodo na nekoliko profesionalnih političnih kockarjev in špekulantov, ki so v stanu, da za svoje malenkostne ambicije prodajo temu narodu tudi kožo s hrbtna. Narodna slavnost v Zagrebu je dokazala, da je politika popa Korošca pogrešna in naravnost usodna za one, ki mu sledijo. Korošec v današnjem pomirjenju Zagreba in Belgrada, v pomirjenju bratov, predstavlja renegata, sposobnega, da za skledo sočivja zažge bratu krov nad glavo. Cela njegova politika od osvobođenja pa do danes ni nič drugega ko podtikanje ognja pod streho te hiše (naše države)... Duh, ki vlada v današnjem Zagrebu in današnjem Belgradu, dokazuje, da se je politika popa Korošca izkazala kot laž in kot usedolna himera, vzdrževana od tega renegata, da bi lažje v svojih perverzih nagnjenih, a gnan od nasledstva misije naših neprijateljev in tužcev, ki so skoz desetletja in veke lomili rebra našemu narodu, mogli triumfirati... Zapeljanim našim bratom ne preostane drugega nego da se vprašajo: ali hočejo še nadalje ostati soudeleženi te težke odgovornosti pred zgodovino, ali pa da požeje svoje lažnive preroke in z stalimi brati stopijo v kolo. Ker nas je več, a to je dokaz, da smo na dobrem potu...«

To piše belgrajski list v času, ko je v veljavi tiskovni zakon, ki ima ščititi osebo čast vsakogar in pred vsem čast uglednih narodnih delavcev, kakor tudi onemogočati vzbujanje plemenske mržnje — piše stvari, ki zamorejo med srbskim narodom podžigati le zaničevanje in sovraštvo do slovenskega naroda. To piše list, ki izhaja v Belgradu, kjer po njegovem zatrdilu vlada danes duh pomirljivosti, in ki je glavno glasilo vladajoče stranke, imajoče danes v svojih rokah državno krmilo!

»Bratske« besede naj bodo to nam Slovincem, a niso drugo, ko ena sama žalitev slovenskega čula in pa brezvesten, nekvalifikovan napad na moža politika, ki mu slovenski narod v ogromni večini poklanja svoje zaupanje, na moža, ki uživa spoštovanje v vsej jugoslovanski javnosti, ki ima še kaj lastne sodbe in se ne da premotiti od pisarenja dr. Korošcu protivnega časopisa. Tudi ta »Samouprava« pamflet ne bo dr. Korošcu vzel ne časti ne veljave, pač pa je »Samouprava« s tem sama sebi napisala najžalostnejše spricevalo, kar si ga je mogla.

Mi pa smo ga tu pribili, da pokažemo slovenski javnosti »Samoupravo« obraz, in da bo slovenska javnost videla, kakim prostaškim žalitvam in klevetam, kakim nezasišanim napadom je izpostavljen danes dr. Korošec zato, ker je ostal na ravni in pošten poti in ker se ni dal nikoli dobiti za nobene kupčije z državnimi in narodnimi interesi. Kaj je zakrivil dr. Korošec? Nič drugega kot to, da je ostal in da ostaja trdno na temelju akta svobodnega zedinjenja Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki je vsem trem delom sankcioniral enake pravice in enake dolžnosti. Nič drugega ni zakrivil dr. Korošec, ko da je dosledno temu vztrajal in vztraja na stališču, da se mora notranja ureditev naše države izvršiti na faktnem medsebojnem sporazumu in uslovititi tako ustavo, ki bo vse dele enako zadovoljila. Nič drugega ni zakrivil dr. Korošec, ko da zahteva revizijo vidovdanske ustave, ki nas Slovencev ne zadovoljuje, in da ostaja zvest mandatu, ki mu ga je zato poveril slovenski narod v svoji ogromni večini. Nič drugega ni torej zakrivil dr. Korošec, nego da išče in želi poštenega, bratskega sporazuma.

A kaj je zakrivil slovenski narod, da ga danes »Samouprava« žali z očitki, da je lahkoumen in zaslepljen? Nič drugega ni zakrivil, kot da zahteva samo to, kar mu po vsej pravici gre: da se poteguje za svoje narodne pravice in to v lastni državi, kjer jih ima pač pravico zahtevati! Kje se drzne »Samouprava« reči Slovincem, da sanjajo sanje neustvarljivih nad v ono, kar je nemogoče in kar se ne bo nikdar izpolnilo, ker bi bila nesreča za naš narod? Kaj misli »Samouprava«, da smo Slovenci na-

rod analfabetov, politično nezrela masa, ki ne ve, kaj hoče? Kake nemogoče sanje neki sanjamo? Mi ne sanjamo prav ničesar, ampak se samo živo zavedamo, da smo svobodni narod, da imamo svojo državo in kakor se zavedamo svojih dolžnosti do te svoje države in jih zvesto izpolnjujemo, tako se zavedamo tudi svojih pravic v tej državi. Naj nam »Samouprava« pove, kaj od tega, kar mi zahtevamo, je neizpolnjivega in kaj naj bi bilo »v nesrečo našega naroda«? V kakšno nesrečo? In katerega naroda? Naj nam to dokaže in naj nam nikar ne podtika tendence, ki jih ne poznamo. Odločno proti temu protestiramo.

In najodločnejše protestiramo tudi proti načelu »Samouprave«: »Ker nas je več!« Mi tega načela ne priznamo. Naše načelo je: enakopravnost enakega med enakimi. Naše načelo ni: Dva proti enemu, naše načelo je: vsi trije skupaj in enako. Naš duh, to naj ve »Samouprava«, je bratski, demokratski, jugoslovanski, njen duh pa je nebratski, absolutistični in renegatski, kar se tiče jugoslovanstva. Jasno je s svojim načelom »Ker nas je več!« izrazila »Samouprava«, kakšnega duha je njena politika in kaj hoče; da hoče majorizacijo, hegemonijo, nadvlado dveh nad enim. Naj pomni, da se bo proti tej politiki slovenski narod uprl z vsemi svojimi duhovnimi in moralnimi silami. Za takšno načelo slovenskega naroda ne boste nikdar pridobili. Preveč je kulturen, preveč demokratičen in preveč državotvoren.

Beleške.

Kar se vse neha. »Samoupravin« tako nedostojni napad na dr. Korošca, ki bi ga moral vsak dostojen list obsoditi, je »Jutro« seveda takoj z naslodo ponatisnilo in ne dovolj: okitilo je nedostojnost z še večjo nedostojnostjo, piše: »Članek oficijelnega radikalnega glasila je smatrati kot odgovor na indirektno ponudbo, ki jih klerikalci pošiljajo preko izvestnih listov v Belgrad, v katerih sami sebe pozivajo, da naj stopijo v vlado, če da je to njihov mandat.« — Ko bi mi kaj takega trdili o »Jutrovi« stranki, bi »Jutro« zavpilo: to je lumparija! Mi te besede v našem leksikonu nimamo. Mi sploh nimamo besede, ki bi primerno kvalificirala to, kar je »Jutro« tu zapisalo.

Bolne fantazije. »Jutro« se zdaj jezi, ko smo ga pozvali, naj pokaže, kaj je samostojna demokratska stranka storila dobrega za Slovenijo; in ker nima ničesar pokazati, ker tista »obilica lepih sadov« obstoja samo v »Jutrovi« domišljiji, pa zato udriha po SLS in trdi, da si je »klerikalna« stranka pridobila svoje glasove z »nezaslišanim verskim terorjem, z nečuvno zlorabo cerkve« itd., pa »da bi slovensko ljudstvo, ko bi moglo prosto verskega terorja voliti, brezdomno oddalo svoje glasove samostojnim demokratom.« — Vsak, ki ve, kako so se zadnje volitve izvršile, se mora tej »Jutrovi« izmišljotini samo smejati. Predobro je še vsem ljudem v spominu, kako se je SDS samo s skrajnim pritiskom na vse od nje količjak odvisne volivce komaj posrečilo izbiti zase dva mandata. Ko bi tega ne bilo, potem ne bi bili Jutrovi dobili niti enega mandata! Saj so to vse znane stvari, o katerih je bilo tudi mnogo govora v skupščini, kjer so naši poslanci razkrinkali volivne agitatorične metode jutrovec. Naj torej »Jutro« kar lepo molči o »verskem terorju«, ki ga nikjer ni bilo. Ali je morda SLS tisto veliko število liberalnih glasov pridobila z »verskim terorjem«? Na tisoče mož, ki niso njeni pristalci in ki niso »klerikalnega« naziranja, je glasovalo za SLS zato, ker so zavedni Slovenci in ker je SLS edina, ki danes dosledno in odločno zastopa slovensko stvar. Kar je bilo ljudi v taboru SDS, to jih je po ogromni večini nagnala tja samo sila razmer; a danes jo že trumoma zapuščajo, ko nima več moči v rokah, da bi komandirala po Slovenskem. Pa si »Jutro« še domišlja, da bi slovensko

ljudstvo volilo kdaj nosilce politike, ki za nje slovensko vprašanje, slovenski narod, slovenski interesi kot slovenski ne ekzistira. Tistega slovenskega ljudstva, ki bi kaj takega storilo, res ni na površini slovenske zemlje. Ono ekzistira samo v »Jutrovi« fantazijah.

SDS pred likvidacijo? »Nar. Dnevnik« ve poročati, da je »vodstvo SDS v Ljubljani ob priliki svoje zadnje načelstvene seje avgusta meseca t. l., obupajoč nad položajem SDS, zaupno sklenilo, da se stranka v Sloveniji likvidira in da njeni pristajši polagoma prestopijo v organizacijo Narodno-Radikalne stranke, v kateri naj tekom par mesecev dobijo premoč, nato skličejo zbor te radikalnih organizacij in si na njih svoje dosedanje samostojne demokratske voditelje na novo izvolijo za svoje novopečene radikalne voditelje.« — »Nar. Dnevnik« prinaša tudi podrobnosti o tem, kako mislijo samostojni demokrate to stvar izpeljati in dostavljajo: »Tako računa vodstvo SDS, da pod novo, radikalno firmo pride zopet do moči in veljave, ker pod skrahirano in obsodeno firmo SDS ne gre in ne gre več. K temu političnemu saltomortalu, k tej posili-poroki z NRS sta pa seveda potrebna dva: poleg SDS tudi NRS, da jih sprejme pod svoje zastave! Toda za strankarje, ki sta jim jugoslovanstvo in firma stranke samo špekulacijski papir in katerim je besedolomstvo in zahrbtnost princip, — za te ljudi so prava, legalna in torej edino res možna vrata v NRS zaprti! Najnovejša politika trojanskega konja se Vam ne bo obnesla.« — Beležimo to, kakor rečeno, po »N. D.«, a v koliko je ta vest resnična, zaenkrat ne moremo kontrolirati. Čudili pa ne bi se taki premeni firme SDS prav nič.

PASIĆ GRE V FRANCIJO.

Belgrad, 22. avg. (Izv.) Predsednik ministrskega sveta Nikola Pašić je okreval in odpotuje začetkom prihodnjega tedna v Evian les Bains, kjer se bo zadržal nekaj tednov. Njegova vrnitev v Belgrad se pričakuje že v prvi polovici septembra.

MEDNARODNI VZORČNI SEJEM V SOLUNU.

Belgrad, 22. avg. (Izvir.) Med 13. in 31. oktobrom 1925 bo v Solunu velik mednarodni vzorčni sejem. Grška vlada si prizadeva, da bo ta sejem največji na Balkanu in da privabi vse trgovce sveta v Solun. Na tak način naj bi postal Solun nekako središče za balkansko trgovino in most med trgovino vzhoda in Zapadno Evropo.

Kuga na Grškem.

Belgrad, 22. avg. (Izv.) Radi kuge, ki se je pojavila v nekaterih krajih Grčije, so se hipoma razširile vesti, da bo naša vlada zaprla meje proti Grčiji. Vendar se v merodajnih krogih te vesti dementirajo. V mednarodnih konvencijah namreč so popolnoma detajlno precizirani slučaj, ko lahko ta ali ona država zapre svoje meje na škodo prometu med dvema državama. Na podlagi teh določil je razumljivo, da je treba pred takim postopkom dobro proučiti vzroke opasnosti in se dodobra uveriti, ali ne obstoja morda še kako drugo sredstvo, da se eventualna nevarnost te vrste prepreči. Posebno je treba to poudariti, ker je pojav kuge na Grškem lokaliziran in ker ne obstoja nobena nevarnost, da se nalezljive kali te bolezni prenesejo na naša tla. Zato vlada ne bo storila tega koraka, ker bi to bilo v danem slučaju nepotrebno.

ARHIV RUSKE MORNARICE.

Moskva, 22. avg. (Izv.) V poslopju ruske admiralitete so našli tajni arhiv ruske carske mornarice, ki je bil vžidan v neko steno. Arhiv bo važen vir za proučevanje raznih tajnih pogodb, ki so bile sklenjene med Rusijo in zavezniki med vojno.

Francoska ofenziva v Maroku.

Pariz, 22. avg. (Izv.) Uradno poročajo, da ofenziva francoskih in španskih čet v Maroku dobro napreduje. Francoske čete so dosegle črto, kjer so stale pred marokanskim napadom.

Mnogo domačih rodov, ki so sprva od Francozov odpadli, se je Francozom zopet vdalo. Odpadniki morajo plačati za odpad kazen, ki znaša 400 frankov na osebo.

Agencija Havas poroča, da svoje francoske čete na izhodišču za veliko ofenzivo, ki se bo vsak trenutek pričela.

General Leauthey je razdelil številna odlikovanja. Odlikovan je tudi bivši poslanec za Maroko Murat.

Francoska ofenziva se je pričela 17. avgusta zjutraj. Vojaške operacije je vodil general Boichut. Najprej so francoske čete napadle centrum sovražnikove vojske, naleteli pa so na hud odpor, ker so bili Marokanci na napad dobro pripravljeni. V kritičnem trenutku pa sta energično posegli v boj obe krili francoskih čet. Ko je sovražnik opazil nevarnost obkoljenja, je zapustil prve rove in se je začel umikati.

Milan, 22. avg. (Izv.) »Corriere della Sera« poroča, da so francoske čete včeraj dosegle črto Msila—Tandart—Behar. Vsa plemena v sektorju Tsul so se udala. Francozi so uplenili velike zaloge živeža in municije. Največjo zaslugo za francosko zmago imajo letalci, ki so cela dva dni nepretrgoma vznemirjali marokanske postojanke.

Pariz, 22. avg. (Izv.) Komunistični organ »Humanité« objavlja proglas Abd-el-Krime, v katerem Abd-el-Krim odločno zavrača obdolžitve, da so Marokanci uporniki, ampak so narod, ki hoče, da uživajo bogastvo domače dežele domačini, ki so pripravljeni raje umreti kakor pa priznati tuje gospodstvo.

Napetost na Kitajskem.

Hongkong, 22. avg. (Izv.) Predsednik provincialne vlade v Kantonu je sporočil centralni vladi v Peking, naj izjavi, da bo vsak napad na Kanton smatrala kot povod za vojno napoved.

London, 22. avgusta. (Izvir.) Iz Sečuana poročajo, da so uporniki odpeljali v ujetništvo nekega anglikanskega škofa, njegovo soprogo in 6 misijonarjev.

Peking, 22. avgusta. (Izv.) Sovjetski poslanik Karachan nastopi dvomesečni dopust in odpotuje v Moskvo.

London, 22. avgusta. (Izvir.) Minister za zunanje zadeve Chamberlain se je nemudoma vrnil s počitnic v London. Njegov povratek spravljajo v zvezo z dogodki v Kantonu. Boj kot, ki ga je proglasila kantonska vlada nad angleškim blagom, angleškim trgovcem silno škoduje. Izgube angleških trgovcev cenijo sedaj dnevno na 300.000 funtov. Angleška vlada je v neprijetnem položaju tudi zaradi tega, ker se je vlada v Kantonu proglasila za neodvisno od Pekinga. Anglija pa kantonske vlade še ni priznala, tako da občeje s kantonsko vlado še vedno preko vlade v Peking.

Gihanje za priznanje sovjetske Rusije v Ameriki.

Washington, 22. avgusta. (Izv.) Ameriška profesorja Goodrich in Hoskell odpotujeta te dni v Rusijo, da se udeležita slavnosti dvestoletnice ruske akademije znanosti. Oba pa priznavata, da ima njuno potovanje tudi političen pomen. Splošno sodijo, da se pripravila v držanju Amerike napram Rusiji odločilen preobrat, ker izvoz ameriških izdelkov v Rusijo silno raste.

Professor Goodrich je za priznanje Rusije. Tudi finančni podtajnik Mellon priznanju Rusije ni nenaklonjen. Največjega pomena pa je napovedana akcija vplivnega senatorja Borah za priznanje sovjetske Rusije.

Državna policija v Angliji

London, 22. avgusta. (Izv.) »Daily Mail« poroča, da je minister za notranje zadeve Johnson Hicks odredil ustanovitev posebne državne policije, ki naj bi varovala občinstvo pred nemiri, katere bi utegnili izzvati komunisti. Dalje zatrjuje »Daily Mail«, da se komunisti in levičarski socialisti z vso vmeno pripravljajo na boj.

Anglija doslej ni poznala posebne državne policije, ki bi imela politično nalogo. Me vojno so res ustanovili neke nove vrste policije, ki je pa bila bolj protišpijonažna ustanova in ne prava politična policija. Toda še ta ustanova je šla svobode govora vajenim Angležem tako na živce, da so jo morali na zahtevo Delavske stranke leta 1921. ukiniti. Mogoče je tudi, da misli angleški minister za notranje zadeve na ustanovo takozvanih »Special-constablers«, kar bi odgovarjalo nekako našim »narodnim brambam« v času prevrata. Naloga te specialne policije bi bila v slučaju neredov pomagati pravi policiji pri vzdrževanju javnega reda v slučaju kakšnih večjih nemirov.

Odredba angleškega ministra za notranje zadeve je dokaz, da je notranjepolitično stanje v Angliji silno napeto. Poldrug milijon brezposelnih ljudi vzdrževati na državne stroške, in sicer dobro vzdrževati, tudi za bogato Anglijo ni igrava. Občutna rudarska kriza kljub devetmesečnemu premirju med delavci in delodajalci tudi še ni odpravljena, in ta kriza je toliko občutnejša, ker rudarji ne stoji osamljeni, ampak se je izrekla z njimi solidarno cela mogočna delavska organizacija »Trade Union«. Angliji preti nevarnost, da izbruhne v kratkem ogromen boj med delom in kapitalom, ki bo segal tudi v najbolj oddaljene kraje dežele. In če pomislimo, da v Angliji tudi kmet še ni gospodar svoje zemlje, ampak da poseduje vsi deželo komaj nekaj tisoč lordskih rodbin, nam bo razumljivo, da sedanja konservativna vlada ne more gledati brez skrbi v bodočnost. V Angliji se pripravljajo velike stvari.

Francoski vojni dolg.

Pariz, 22. avgusta. (Izvir.) Vse francosko časopisje se obširno peča z vprašanjem francoskih vojnih dolgov. Največ dolguje Francija Angliji in Ameriki. V največjem času je na Francijo prisilila zlasti Anglija in to iz političnih ozirov, da bi postala Francija mehkejša napram angleškemu protežiranju Nemčije. Francosko časopisje utemeljuje svojo zahtevo po znižanju dolga s trditvijo, da so Angleži zaračunali Franciji dobave raznega vojnega materiala po mnogo previsokih cenah. Francija ima zopet s svoje strani lepo število dolžnikov, ki jih ne more prijeti. To so zlasti Rusija in razne male zavezniške države. Z ozirom na te okoliščine izvaja francosko časopisje, da zahtevajo Angleži mnogo preveč, če zahtevajo od Francije, naj plača letno 20 milijonov funtov na račun vojnega dolga.

Berlin, 22. avgusta. (Izv.) O stališču Anglije glede raznih vojnih dolgov poroča »Berliner Tageblatt«: »Anglija zahteva, naj ji njeni dolžniki toliko plačajo, kolikor mora ona plačevati Ameriki, to je okoli 40 milijonov funtov letno. Nemške vojne odškodnine dobi Anglija po Dawesovem načrtu okoli 10 milijonov funtov. Ravno toliko dolgujejo letno Angliji razni drugi dolžniki. To znaša 20 milijonov funtov. Francija bi morala torej plačati letno še ostalih 20 milijonov funtov in toliko Angleži od Francije tudi zahtevajo. Od te zahtevane vsote bo Anglija težko popustila, ker ima Anglija ogromne stroške za zgradbo novih vojnih ladij in za podpore lastnikom premoženikov. Dalje kažejo Angleži na ugodno gospodarsko stanje v Franciji in poudarjajo, da se že z ozirom na ugodno trgovsko bilanco Francija ne sme odtegniti svoji dolžnosti.

Dr. Joža Glonar:

Onstran šmarne gore.

Wembley.

»In vsaka stezica pripelje te v Rim« — tega župančičevega verza iz njegove »Indije Koromandije« se spomniš, ko blodiš po londonskih ulicah in misliš na Wembley. To se pravi: misliti naj ti niti treba ni, ker te vse venomer opominja in opozarja na Wembley; ta opomin je nekoliko potreben, saj ne leži Wembley kje sredi Londona, da bi slučajno zablodil vanj, ampak daleč tam zunaj na severnem zapadu, na prostoru, kjer so pred leti Londončani število svojih že tako nešteti parkov še hoteli pomnožiti za enega. In tako te opozarja na vsaki steni velikanski, toda kljub svoji pisanosti silno učinkoviti plakat na »British Empire Exhibition«, z enakimi plakati te vabijo v tramvaju, avtobusu in v podzemski železnici, kjer te vabijo tudi s tem, da te železnica za 2 šilinga potegne tje in da imaš obenem že prosto vstopnino. Z mestnim načrtom se pogumno počeneš na izprehod po mestu, češ, če bom zablodil, se bom že po načrtu orijentiral. Čuka se boš orijentiral! Londonske ulice imajo to prelepo lastnost — ki se ne nahaja niti v Trnovem niti v Kurji vasi! — da večkrat nimajo uličnih tabel, niti hišnih števil. Sredi ulice ti zmanjka orijentacije, pa se obupno obračša, ker ne veš, kje bi ulico našel na mestnem načrtu, ki si ga

vzel s seboj. No, na koncu ulice bo tabla na zadnji hiši! Res je — ampak kaže pot v Wembley! Kralj in kraljica, sam gospod Jellicoe in bogvedikdo še vse so poskrbeli za popularizacijo Wembleya s tem, da so se v njegovem »Pratru« vozili z železnico in dali v njej fotografirati — človek se ne more ustavljati vsemu temu in se lepega jutra napravi na pot.

Z visoke strehe avtobusa gledam na mravljišče pred seboj, pozdravljam stavbe in trge, ki jih že poznam, in študiram London, kolikor ga še ne poznam. Gradi se v njem silno mnogo; v sredi mesta samega so podrli cele dolge fasade in stavijo nove stavbe, ki kažejo belo lice, kar je za London novost. Po amerikanskem sistemu postavijo najprej železno ogrodje, ki stoji kakor velikanska kletka za kako predpotopno žival v sredi Londona in se brzo izpolnjuje z gradivom. Preko petnadstropne hiše je od nekod z dvorišča iztegnil žerjav svoj dolgi kljun, v katerega so mu obesili šop traverz, ki jih sedaj preko naših glav nese bogvedikam; nehoti se stisneš v dve gube in si vesel, ko avtobus pohiti.

Ob takih opazovanjih mineva čas silno hitro, vendar pa osupneš, ko pogledaš na uro in vidiš, da se vozimo že celo uro. No, vedel si, da te bo pot peljala preko celega Londona in se zato pomirila. Toda, ko se vozimo že četrte ure in še četrte, se te začne lotevati skrb, ali nisi mogoče zablodil na napačni avtobus, ki te pelje bogvedikam — tedaj pa se

izza zelenja zasveti skupina vitkih, blestečih belih minaretov. Z ostalim valom obiskovalcev splavaš skozi vhod in ko si ob železnih vrtilah odrinil pripravljeno vstopnino in čakaš, da ti izroče vstopnico, te je — nerodo z dežele! — malo sram, da ne dobiš nobene vstopnice, ampak ti samo s prijaznim »Come in!« pojasnijo, da je že vse v redu.

V razstavi sami se najprej vprašajo: »Kam drži na desni cesti, kam drži na levo pot?« Razstava je namreč celo mesto. Vse angleške kolonije in dominijoni, vsa Britanija je tukaj zastopana; cel stolbec bi lahko napolnil s samimi imeni, kolikor jih premore alfabet v vsej svoji dolgi vrsti, ki sega od Afrike do Zelandije. Po večini so si postavile domove v tipičnem domačem slogu, v nji razkazujejo svoje prideleke, svoje razmere, svoje bogastvo in svoje potrebe. Domačini v domačem kroju strežejo, tako da vidiš ob enem cel etnografski muzej. V Južni Afriki lahko srečaš svojega prijatelja in v Avstraliji se bosta zgubila. (Sploh je v Londonu in Wembleyu silno mnogo prilike za dovtip, ki dišijo po šegovi vasi!) Razstava sili tudi v preteklost. Poleg primitivne afriške vasi si lahko ogledaš tudi hišo in vrt londonskega patricija za časa — Tudorjev! Po en velik paviljon je namenjen prometu, industriji, umetnosti. Denimo k temu še vrtnarsko razstavo, velikanski stadion in zabavišča, pa bomo dali prav oficijelnemu »Vodniku«, ki nam pravi, da se da Wembley v enem dnevu »absolvirati« ravno tako, ka-

kor Evropa v enem tednu! Vse skupaj je ogromna, impozantna in učinkovita panorama, ki ti prav nazorno postavi pred oči vse velikost in moč britanskega imperija.

Britancu, ki si ogleda to razstavo, be brez dvoma utrdila samozavest, ob enem pa mu stavi tudi — in še prav učinkovito! — pred oči težavne probleme, ki jih mora britanski imperij rešiti in ki postajajo zanj od dne do dne bolj pereči. Letos se vrši razstava že drugič in ljudje, ki so jo videli že lani pravijo, da je v primeri z lanskim letom na predek očitiven. Lanska razstava, ki jo je obiskalo nad 20 milijonov ljudi iz vseh delov sveta, je bila prvi poskus, ki mu je povrh še nagajalo neugodno vreme. Nad letošnjo razstavo — največje svetovno razstavo, kar jih je kdaj videl svet! — se že tedne in tedne razpenja sinje nebo brez vsakega oblaka. Angleži sami priznavajo, da je izraz najskrajnejšega napora, ki lahko dozorj samo v stoletjih. Kaže, kaj je imperij v teku teh stoletij že opravil in kaj še mora opraviti, ter žive kliče vsakemu posamezniku v spomin, da je sam tudi odgovoren za njegovo bodočnost. Wembley kaže jasno vsakemu Britancu, najsi bo že pionir, uradnik ali navaden mešan, kje je njegovo mesto v upravljanju dediščine: tako tiči v vsej razstavi poleg silne pobude na samozavest tudi velikanski nacionalno-vzgojni pomen.

Wembley naj zbliža vse različne rase britanskega imperija in pomaga k njih vza-

Dnevne novice.

Desetletnice obhajajo dne 27. t. m. v Rokodelskem domu v Ljubljani duhovniki, ki so bili l. 1915 posvečeni in so to leto zapustili semenišče. Na veselo svidenje!

Zveza slov. vojakov iz svetovne vojne. Samo še par dni nas loči od sestanka na Brezjah. Vabimo ponovno vse, ki ste prestali gorje in bridkosti svetovne vojne brez razlike strank in misljenja, da pohitite ta dan na Brezje, kjer si bomo po dolgem času zopet stisnili roke in bratsko pogovorili. Za tovariše iz bivše Štajerske bo vozil posebni vlak v soboto, 29. t. m. ob 2 popoldne iz Maribora, bo prišel v Ljubljano ob pol 7, na Otoče pa ob 9. Vsi, ki ste doma ob tej prog, se poslužite tega vlaka. V nedeljo ob pol 8 jutraj bo vozil posebni vlak iz Ljubljane do Otoč. Tovariši iz Ljubljane in okolice, poslužite se v nedeljo raje tega vlaka kot rednega ob pol 7, ker bo na tem velik naval drugega potujočega občinstva. Izkaznice za polovično vožnjo boste dobili na Brezjah. Spravite dobro vozni listek, ki ga kupite na vaši domači postaji, ne oddajajte ga nikjer nikomur, ker velja tudi za nazaj. Na veselo svidenje 30. avgusta na Brezjah!

Dvajsetletnica Zveze za tujski promet. Letošnje leto poteče dvajset let, odkar je bila ustanovljena naša Zveza za tujski promet v Sloveniji. Da moremo ta važni mejnik v zgodovini naše organizacije čim dostojneje praznovati, priredimo v paviljonu K ljubljanskega velesejma reprezentativno razstavo našega tujkega prometa. Na dan otvoritve velesejma se vrši obenem tudi slavnostno zborovanje v svrhu proslave dvajsetletnega jubileja. To zborovanje se bo vršilo v sejni dvorani Zveze trgovskih gremijev v Ljubljani (palača Ljubljanske Kreditne banke), dne 29. avgusta ob 16 popoldne.

Konferenca Sodalitatis v Krekovi koči na Ratitovcu je bila dne 19. avgusta. Navzočih je bilo 12 gospodov duhovnikov iz selšice in iz poljanske doline. Obravnavali so časi in kraji primerno tvarino »Duhovnik in turistik«. Najmlajša obiskovalka Krekove koč je doslej 5 let stara Stana Baričeva iz Zagreba, ki je dne 19. VIII. sama prišla na Ratitovec in se je lastnoročno vpisala v turistovsko knjigo. Škoda, da je ta dan Ratitovec nosil kapo.

Permanente legitimacije za letošnji velesejem veljajo 50 Din in upravičujejo inetniti-ka do poljubnega večkratnega vstopa na sejmišče. Poleg tega pa upravičujejo letos tudi do brezplačnega vstopa na vinski prostor po 6. uri zvečer, tako, da se vsakemu obiskovalcu izplača nakup legitimacije, ki mu velja za ves čas trajanja sejma in nudi enajst dni počitnice zabave in užitka. Tudi si kupec ne more ogledati izdelkov, ki ga zanimajo naenkrat, marveč si jih mora ogledati večkrat.

Osebo vabljenje v Belgradu. Uprava Ljubljanskega velesejma je poslala v Belgrad svojega stalnega delegata, ravnatelja Trgovske akademije dr. L. L. Böhma, da osebo v deputaciji vabi najodličnejše osebnosti k otvoritvi letošnjega velesejma, dne 29. t. m.

Občinske volitve na Dvoru se vršijo danes, 22. t. m. — Tako nam pišejo. V tej občini so bila od nekdaj vroča politična tla. Ob zadnjih volitvah v skupščino je bil namreč dvorski župan odstavljen, občinski odbor, ki je bil po večini sestavljen iz pristašev SLS, razpuščen, in postavljen gerentstvo, ki obstoji iz samih pristašev JDS. Pri volitvah v narodno skupščino je dobila naša stranka pač pod vplivom tega dogodka na Dvoru tako ogromno večino, kakor še nikoli. Zato smo zelo radovedni, v koliko so si SDS arji utrdili stališče, odkar so na vladi. Trudili so se zelo; znižali so obč. doklade vključ grozečemu primanjkljaju in še druge take stvari. Najtežji kaliber, s katerim streljajo na nas, pa je zopet poprava žužemberskega župnišča, kateri se upirajo in ustanovitev svoje župnije na Dvoru, ki jo imajo na programu. To je vsekakor za-

peljiva vaba, vendar smo mnenja, da jim tudi ta ne bo pomagala, kakor tudi ne Orjuna, ki je ravno za danes sklicala svoje »veliko ljudsko zborovanje« v sosednem Žužemberku. Kolikor mi poznamo priljubljenost Orjuna, bo ta gotovo veliko pripomogla do — zmage SLS, čeprav je nek naš nasprotnik tako siguren zmage, da je hotel z nekim našim pristašem staviti za svoje posestvo, pa je zadnji trenutek reducirao svojo stavo na štiri štefe vina. Pri znani zavednosti in odločnosti naših pristašev smo pa prepričani, da bo mož še danes ob stavo.

Novice s Krške doline. Zajašem kolo in grem za novicami. Na Studencu nič izrednega. Pri Sv. Duhu bodo ustanovili lastno hranilnico. Prav je! — Na Raki bodo kupili nov bronast zvon tako, da bo zvonjenje popolno. — V Leskovcu bi bil silno potreben kak dom. eCentrala bi postala uvaževana. Mogočna župnija, gani sel! — Sv. Križ obiščem tudi. Pa na nedeljo grem v cerkev. Povedo, da so od novega kipa Srca Jezusovega plačali nič manj kot 1200 Din carine. — V Velikem Mraševem sem bil na tomboli 15. t. m. Krasni dobitki. Konja, vrednega 9000 K, je zadel nek šivilja z Drnovega. Mraševcem, ki zidajo novo cerkev, sem želel veliko dobička in se odpeljal. — Čateški cerkveni zbor nas je izborno zabaval v toplicah. Izredni glasovi so to! — V Žadovniku so pripravljali za dirko in razstavo. Prirejajo samo samostojneži.

Novice iz Dobropolj. Pot me je nanesla v Dobropolje, kjer sem izvedel precej novic. Pred enim mesecem so se fantje iz vasi Zagorice in Bruhanjevasi stekli. Pri tem je bil en fant iz Zagorice zaklan. — Neznat tat je obiskal kapljanu in je g. kaplanu Presetniku pobral ves denar, do zadnje krone. — Vas Ponikve je napravila nov most čez potok Rašica. — Zadruga je kupila Švajgerjevo hišo z vrtom. V hiši bo posojilnica in knjižnica. Iz hleva napravijo društveni dom. Praviho, da bo še to jesen pod streho. Dobropoljci, pridno pomagajte pripravljalnemu odboru z delom in materijalom! Apno menda že imajo. Zopet so napravili mlekarno.

Gospodom dopisnikom. Prosimo one dopisnike, ki morebiti nestrpno čakajo na priobčitev svojih še neobjavljenih dopisov, naj potrpe, ker nas novi tiskovni zakon sili k rigoroznemu pregledu in popravljanju, oziroma zamenjavo marsikatero vpslane novice ali dopisa, oz. članka. Oseba odgovornost glavnega urednika mu brani vsako malomarnost ali nepažnjo v tem oziru.

Kategorizacija absolventov državne davčne šole v Belgradu. V naznanilo o vpisu v državno davčno šolo v Belgradu, ki smo ga priobčili v petkovi številki, se je vrinila neljubna tiskovna napaka. Absolventi šole se ne uvrščajo v III. uradniško kategorijo, kakor je bilo pomotoma navedeno, marveč v II. kategorijo.

Za rezervne častnike in dijake. Ti bodo našli vsa natančna obvestila o svojih dolžnostih v novotiskani knjigi »Vojna obaveza, prava i dužnosti djaka i rezervnih oficir«, katera je tiskana v latinici v hrvatskem jeziku. Knjiga je priporočena od Zveze rezervnih častnikov, dobi se pa pri g. podpolkovniku Karlo Blaha, Zagreb, Vojni okrug, kakor tudi v knjižarnah.

Iz Uradnega lista. Uradni list za Ljubljansko in mariborsko oblast z dne 20. avgusta 1925. prinaša zakon o proračunskih dvanajstinah za avgust, september, oktober in november.

Oni, ki pridejo

NA VELESEJEM, naj si oblačilne potrebščine za sebe in svoje naroče v Paviljonu L. 215—217. Na razpolago kroji, vzorci sijajnega angl. blaga. Vse cene znižane za naročnike na velesejmu za 25%.

DRAGO SCHWAB — LJUBLJANA. Paviljon »I«. 215—217.

jemnemu umevanju, ki bo moralo nekaj zmagati nad vsemi razločki rase, barve in vere. Wembley naj prav nazorno pokaže, kako si naj v tem največjem imperiju, kar jih je kdaj videl svet, vzajemno pomagajo stariši in otroci, imperij in kolonije in dominijoni, ki so navezani na vzajemno pomoč v miru in vojski. Skratka, rešiti naj pomaga problem »avtarike«, ki je za britanski imperij danes eden največjih narodnogospodarskih in ob enem socialnih problemov.

Najbolj drastično ti ta problem stopi pred oči, če prideš v »Oversea Settlement Gallery«, ki ti nazorno kaže probleme in težave britanske kolonizacije. Dva glavna problema sta, ki vzememo naša britanska politike in državniške: 1. nesorazmernost med rastjo britanskega imperija in njegovega bellega prebivalstva in 2. nesorazmernost med gostoto prebivalstva v Veliki Britaniji in ostalih delih imperija. Imperij, ki je l. 1815. obsegal 2,600.000 kvadratnih milj, jih ima danes 13,400.000; bellega prebivalstva je leta 1815. štela 17,900.000, l. 1922. pa 66,300.000. Poprečno število prebivalstva pa se je na kvadratni milj stalno nižalo: l. 1815. jih je bilo še 7, sto let pozneje le še 5, l. 1922. pa komaj 4,5. Če vzamemo samo Veliko Britanijo in dominijone, pride na kvadratno miljo sicer 9 belokožcev, toda v tem zaostaja daleč za Združenimi državami severne Amerike, kjer jih pride 28. Tako nima Velika Britanija z dominijoni vred niti polovice onega števila

belokožnih poljedelcev, ki ga kaže Francija. In poleg tega je na tem teritoriju komaj ena dvanajstina vse zemlje obdelana! V Veliki Britaniji (torej v evropskem delu britanskega imperija) je na majhnem prostoru prebivalstvo na gosto natlačeno (mislimo samo na London in njegovo okolico), v Kanadi, Avstraliji, Novi Zelandiji in Južni Afriki pa je na velikanskem ozemlju belo prebivalstvo silno redko posejano. Odpirajo se torej naravnost neizmerne kolonizacijske možnosti; če se posreči za njih zainteresirati belo prebivalstvo Velike Britanije, pa bo n. pr. problem brezposelnosti na preprost način rešen. Z njim vred pa bo rešena ob enem kopica drugih problemov: Veliki Britaniji ne bo treba več uvažati iz tujih dežel mesa, goveda, ovac, svinj, moke, sladkorja, riža, kave, čaja, gumij, kobre, suhega in vkuhanega sadja, oranž, citron, banan, volne, bombaža, tobaka, lesa itd. — vse to bo lahko dobivala iz svojih lastnih dominijonov in kolonij, ki ne potrebujejo ničesar drugega ko samo delavnih roki!

»Mali ljudje, majhne skrbi, velika gospoda, velike skrbi!« — tako razmišljaš sam pri sebi in blodiš po Wembleyu. Iz orientalskih paviljonov te kmalu prežene orientalska vsiljivost raznih Orientalcev in Orientalki, ki ti ne dajo miru in ne čakajo, da bi ti na vprašanje kaj pojasnil, ampak ti hočejo kaj obesiti, posebno če se ti tako očitno pozna, da si tujec. Kam naj pobežnem? Prav daleč v

ber 1925. in razpis o izvrševanju teh dvanajstina.

Naši upokojeanci v inozemstvu ter izplačevanje pokojnin. Zgodi se, da je kak upokoje- nec bodisi avtonomne ali državne uprave po razmerah prisiljen, da biva v inozemstvu in da tam prejema svojo pokojnino. — Če biva v inozemstvu upokojevec avtonomne uprave, potrebuje v zmislu pravilnika o uredbi prometa z devizami in valutami z dne 23. septembra 1921 dovoljenja generalnega inšpektorata ministrstva za finance, da sme uživati v inozemstvu pokojnino, in da mu sme blagajna avtonomne oblasti (občine, magistrata, okrajnega zastopa) potom pooblaščenke banke predkazovati pokojnino v inozemstvo. Predkaz (nakazilo) mora izvršiti banka v valuti dotične države, v kateri biva upokojevec (-ka). Za dovoljenje mora prositi stranka sama ter priložiti prošnjo pokojninski dekret in pa listino, ki dokazuje, da je res primorana bivati v inozemstvu. Prošnja mora biti po predpisih pravilno kolkovana, enako tudi priloge, če niso že kot listine kolkovane z višjo nego kot za priloge predpisano kolkovino. Prošnje se morajo vlagati pri naših poslaništvih (konzulatih). Državni upokojeanci potrebujejo za prejetje pokojnine v inozemstvu dovoljenja ministrstva za finance, generalne direktcije državnega računovodstva. Prošnje za dovoljenje morajo vlagati, če bivajo v Sloveniji, pri delegaciji ministrstva za finance v Ljubljani, sicer pa pri naših poslaništvih (konzulatih), če že bivajo v inozemstvu.

Tujka legija v Franciji in izseljenici. Z ozirom na vesti, ki se razširjajo glede na izseljenice, kateri se podajajo na delo v Franciji, pa jih tam boja vpisujejo v takozvano legijo tujcev, nasprosi ljubljanski g. francoski konzul, da objavimo, da te vesti ne odgovarjajo v nobenem pogledu resnici. Ni res, da bi se katerikoli inozemski delavec v Franciji vpisoval v legijo tujcev in odposlal v Maroko na bojišče. Kdor gre delat v Francijo, s tem se ravna popolnoma tako, kakor je v njegovi delovni pogodbi.

Velike zlorabe z brezplačnimi železniškimi voznimi listki. Prometno ministrstvo je izdalo z ozirom na odredbo ukinitve vseh brezplačnih železniških kart naknadno naznanilo, ki odkriva gorostasne zlorabe s temi kartami. Naznanilo pravi: Izdajanje brezplačnih in pooblastilnih kart je bilo doseglo tak obseg, da se je izpremenilo v pravi škandal in predstavljalo najbrezobzirnejše razsipanje državnega premoženja in ljudskih žuljev. V prvem razredu so se vozili sploh samo taki, ki so imeli brezplačne karte, a tudi v drugem razredu je bil velik del takih potnikov. Treba pa vedeti, da stane letna karta I. razreda 125.000 dinarjev. Brezplačne vozne listke prvega razreda so dobivali bogati ljudje, ljudje z velikimi plačami ali penzijami; poleg tega pa čisto brezpomembni ljudje in sumljivi tipi, ki niso imeli nikake državne funkcije. Mnogi, ki so se vozili z brezplačnimi kartami, so si dali svoje vožnje potem od države še posebej plačevati. Brezplačne karte so dobivali celo inozemski podaniki. Posameznim društvom so se dajali celi bloki kart, ki so jih delila potem, komur so hotela. Tako uradno poročilo. — Revizija brezplačnih kart je bila torej nujno potrebna; a izvedla naj bi se bila tako, da pravi opravičenci ne bi bili prizadeti.

Stanovanjska mizerija dveh učiteljev. Ker je v javnosti, zlasti med učiteljstvom, veliko zanimanje, kaj je z deložacijo bivših šolskih upraviteljev Štruklja na Viču in Slapšaka v Mostah, naznanjamo, da se deložacija še ni izvršila. Gospod Slapšak se je pogodil z gospodom Koscem, ki že ima primerno stanovanje v privatni hiši na ta način, da ostane on v šolskem stanovanju, pa bo zato plačeval g. Koscu primerno stanarino. S tem načinom pa, kakor se nam poroča, iz nam neumljivih vzrokov ni zadovoljna prosvetna uprava. — Štruklju je bilo dne 17. avgusta 1925 stanovanjsko

sodišče odkazalo stanovanje, ki pa meri s kuhinjo vred komaj 30 m² površine. V to stanovanje pa Štrukelj z 10 člansko družino ni mogel in se je tudi lastnik pritožil, torej odločba še tudi ni pravomočna in Štrukelj vanj ne more, ako bi tudi hotel. Z neke strani se sedaj dela na to, da bi se Štruklju nakazalo zopet neko malo stanovanje, ki pa bi ne odgovarjalo socialnim in higijenskim zahtevam, zato je Štrukelj vložil novo prošnjo za štiri prazna stanovanja v mestu, ki bi vsaj zanj bila vsprejemljiva. Pričakujemo, da bo stanovanjsko sodišče v najkrajšem času odkazalo Štruklju stanovanje in da bodo dotlej oni, ki bi radi imeli g. Štruklja z Viča, imeli potrpljenja. Saj vendar nihče ne more hoteti, da bi šel na cesto ali barako, ker se temu upira, če že drugega ne, čut za dostojansvo učiteljskega stanu.

Pojasnjen umor v Vevčah — Štefka Zajc samomorilka. Predvečerašnjim popoldne se je vršila sodna obdukcija ustrelnje 17 letne Štefke Zajčeve iz Vevč. Obdukcijo sta izvršila policijski zdravnik dr. Avramovič in pa zdravnik dr. Divjak. Komisijo pa je vodil sodnik dr. Karvina. Zdravnika sta ugotovila sledeče: Strel je vdril v oprsje tik nad petim rebrom. Kroglja je prodrla osrčnico, šla je nato skozi spodnji del srca in je izstopila skozi deseto medrebrje. Vstrel je nekoliko manjši kot izstrel. Rana je bila absolutno smrtna in vsaka tudi takojšnja zdravniška pomoč brezuspešna. Strel je bil oddan iz neposredne bližine, kar označuje dejstvo, da je vstreljina precej ožgana, kar je pri strelu od razdalje nemogoče, ker se dim takoj razkadi. Vsi zna ki kažejo, da gre tu za samomor, posebno pa še dejstvo, da gre strel posevno od zgoraj navzdol, kar je značilno skoro izključno pri samomorilcih. Če bi bila Zajčeva ustrelnjena, bi bil strel skoro vodoraven, ali pa bi bil moral streljati morilec s strehe, kar je skoro izključeno. Osumljeni znanec Zajčeve bo v kratkem izpuščen, ker je popolno dokazal svoj alibi in tudi z ozirom na zgoraj navedene okoliščine skoro ni več govora o umoru.

Gostilničarji! Finančna oblast je mnenja, da se premočno razpeča računskih listkov za gostilne. Uvedla se bo baje tajna strožja kontrola. Opozarjamo na to, kazni so drakonične. V krajih z nad 2000 prebivalci se morajo ti listki rabiti, v kopalških krajih, koder ni te ga števila prebivalstva, pa samo v kopalški sezoni. Do 10 Din se ti računi lahko pavšalirajo, za povzitev čez 10 Din, pa se mora izdajati vsakomur finančni računski listič. Kolek je vsakokrat prečitati. — Zveza.

Strojne tovarne in livarne d. d. v Ljubljani, zvonarna, Karlovska cesta št. 1, razstavi na letošnjem ljubljanskem velesejmu od 29. avgusta do 8. septembra 5 zvonov iz najfinjezega bronca za Komendo pri Kamniku, in sicer B od 2692 kg, D od 1296,5 kg, F od 720 kg, G od 551,5 kg in B od 335 kg. Na sejmišču je vsak dan prisoten zastopnik zvonarne, ki daje vsa pojasnila.

Nov trgovski list »Speceriste« bodeta izdajali skupno tovarna testenin »Pekatelec« v Ljubljani in tovarna čokolade »Mirim« v Mariboru. List bo prinašal članke in poročila, iz katerih bo črpal izgovore specerist vse, kar je potrebno, da se izpopolnjuje v svoji stroki, da najde viro za nove trgovske posle in da bo informiran o položaju na trgu. Opozarjamo trgovce na ta prepotreben list.

Letos prvič bo razstavila ljubljanska tovarna testenin »Pekatelec« svoje izdelke na velesejmu. Opozarjamo občinstvo na njeno razstavo.

Inženjerji, elektromonterji in monterji delajo z mrzlično naglico na objektu, ki ga bo razstavila tovarna čokolade »Mirim«. Kolikor smo mogli izvedeti, bo to neka mehanična naprava.

Pri železnočrtevnih težkočah, napenjanju, gorečici, pomanjkanju slasti pripravljena do dve kupici naravne grenčice »Franz Josefa« temeljito čiščenje prebavilnega kanala. Izvidi bolnice dokazujejo, da izborna voda »Franz-Josef« radi uživajo in da je prav prikupna. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in trgovinah z rudninskimi vodami. 5231

Krasne otroške in damske obleke priporoča Krištofič - Bučar, Ljubljana.

Še je nekaj letne zaloge, ki jo prodaja po globoko znižanih cenah Tekstilbazar, Ljubljana, Krekov trg 10., prvo nadstropje. Ne odlašajte, pojdite tudi Vi izkoristiti ugodno priliko! Ne bo Vam žal! 5472

Dijakom in njih starišem daje, proti izkaznici, kljub najnižjim cenam še 5 odstotkov popusta, samo trgovina »Voika« čevljev Ljubljana, Krekov trg 10.

Loterija v dolenjskem št. Vidu.

Vzglede požrtvovalnosti za novi »Doma«. Zadnjič smo našli vsa požrtvovalna dejanja šentviških faranov pri zgradbi novega »Doma«. Posebej moramo še omeniti sobnega slikarja Jožefa Božiča, doma iz Zaboršta, ki je lepo in okusno poslikal vso notranost »Doma« sam na svoje stroške in čisto brezplačno. Naj bi ta vzgled vzbudil tudi drugod še več prijateljev za loterijo v prid šentviškemu »Doma«.

Zrebanje se bo vršilo 8. septembra v dvorani novega »Doma« javno. Ker mnogi povprašujejo, če bodo 8. sept. morali biti osebno navzoči, sporočamo, da oseba navzočnost ni potrebna. Vse izžrebane številke bodo objavljene v »Slovencu« in »Domoljubu«.

Kdor bo s svojo številko kaj zadel, se bo javil odboru, ki mu bo doposlal dobitke.

Podaljšala se loterija ne bo! To naznaja tistim, ki so to željo izražali. Zato naj se sedaj vsak zaupnik potruži za razprodajo, ker je samo še dobrih 14 dni časa.

Kdor sam naroča srečke, naj pošlje denar za nje naprej. Kdor je srečke sam pisмено naročil in so mu bile poslane, pa jih še ni plačal, na to takoj stori! Srečke, ki ne bodo pravočasno plačane, bodo proglašene za neveljavne! Evidenca takih srečk je točna.

Zaupniki naj pošljejo denar in nerazprodane bloke. Zaupniki, ki so prejeli srečke za razprodajo, naj poskrbe, da bo denar odposlan in nerazprodani bloki odboru vrnjeni do 5. septembra! To naj poskrbe že z ozirom na lastno korist, ker se bodo srečke, katerih zaupniki do 8. sept. ne bodo vrnili, smatrale za prodane.

Odbor prosi vse zaupnike in prijatelje katol. prosvetnega dela na Dolenjskem, naj teh 14 dni porabijo za pridno agitacijo. Vnaprej kličemo: Bog Vam bodi plačnik!

Šentpeterčani gremo vsi ...

???

Iz Ljubljane.

KARNE PRAVICE IMAJO GEMAJ?

V 189. števil. »Slov. naroda« hoče njegov dopisnik polemizirati s pritožbo dr. Stanovnika in tov. proti nakupu sveta od Jugosl. Sok. Saveza in betonske zgradbe Učiteljske tiskarne kot stanovanjske hiše sub titulo socialnega čina. V omenjenem dopisu, ki ima prozoren namen, trdi člankar tako-le: »Gerentski svet je bil postavljen na čelo mestne uprave v smislu 4. odstavka § 87 občinskega reda. Gerentski svet združuje v sebi radi tega funkcije župana in magistrata, kakor tudi občinskega sveta. Gerentski svet ima torej vršiti vse posle, ki jih v normalnih razmerah vrše občinski svet, župan in magistrat. To ugotavljajo tudi odločbe upravnega sodišča.« — Dopisnik je bržčas pozabil, da pozna zakone in judikaturu upravnega sodišča razen njega tudi še kdo drugi. V temeljiti zmoti je, ko trdi, da ima gerentstvo izvrševati tudi funkcije, ki gredo po zakonu le občinskemu svetu. Urezal se je že pri citiranju navedenega § 87, 4. odst. obč. reda, ker prav ta določa ravno nasprotno temu, kar trdi člankar. Kajti četrti odstavek § 87 veleva določno, da sme gerentstvo začasnó oskrbovati občinska opravila, toda samo tista, ki se brez znatne škode ne morejo odložiti. — Ali je nameravani nakup sveta od Sokola za mestno občino ljubljansko neodložljiv? In tako naenkrat? Kakšna škoda pa bi bila za občino, če ga ne kupi? Ali nakup hiše, ki ni bila zidana v stanovanjske namene, in je prezidava za prihodnjo zimo (tak neizvedljiva? Mudi se morebiti komu drugemu, mestu pa čisto nič ne. Zakaj pa Učiteljska tiskarna sama ne preuredi hiše za stanovanja? Toda — da se ne oddaljimo preveč od vprašanja o gerentovih pravicah, naj navedemo dobesedno eno izmed zadnjih razsodb bivšega (dunajskega) uprav. sodišča, in sicer z dne 19. februarja 1914, št. 973; zbirka Budwinskiga pod št. 10.088. Glasi se v izvirniku: »In die Kompetenz des nach § ... der Gemeindeordnung bestellten Gemeindegerenten fallen Angelegenheiten, die über den Rahmen der laufenden Geschäfte hinausgehen, nur insoweit als die Gefahr unabwehrbringlichen Schadens keinen Aufschub gestattet.« — Ta razsodba upravnega sodišča je vendar tako jasna in v tako lepem soglasju s preje navedenim paragrafom občinskega reda, da mora postati tudi člankarju jasno v glavi. — Torej le tiste zadeve spadajo v kompetenco občinskega gerenta, ki gredo preko okvira tekočih poslov, v kolikor ne dopuščajo odložitve nevarnost, da bi utegnili nastati nepopravljiva škoda. — Sedaj pa povejte: Kakšna škoda bi vendar mogla nastati za Ljubljano, če mestna občina ne kupi po našem mnenju za polovico predragega sveta? Stvar ni nujna in ni neodložljiva. Zato gerentstvo nima v postavi zajamčene pravice izvesti nakup. Če se pa zdi komu nakup nujen, tedaj naj blagovoli urgirati, da se izvrši volitev postavnega občinskega zastopa. Ta naj potem takoj sklepa o nujnosti. Dotlej bodeta Sokol in Učiteljska tiskarna že še potrpeča. Vse drugo pa, kar navaja »Narodov« člankar, so prazne fraze, od katerih ne bo imel stanovanja niti en vagonar. — Da s svojim pravnim mnenjem nismo osamljeni, dokazuje tudi »Narodni Dnevnik« od 22. t. m., ki o tej zadevi me ddrugi mpravi: »Ne bomo danes razpravljali o tem, če so nameravane kupčije dobre ali slabe, ker stojimo odločno na stališču, da nima gerentski svet pravice sklepati tako velike kupčije. O imovini ljubljanskega mesta ima pravico odločati samo ljubljanski občinski svet. Z vso odločnostjo odklanjamo argumentacijo z nenormalnimi razmerami, Nobena resnega zadržka ni, da bi se že jutri razpisale občinske volitve, ker volilni imeniki so gotovi in potrjeni in v enem mesecu more imeti Ljubljana svoj občinski svet. Ugovor, da

so nameravane kupčije tako nujne, da ni mogoče čakati niti mesec dni, je smešen in domimo, če bi se ga upal kdo resno navajati. Vsaj ne bo ljubljanska občina že jutri pričela zidati stanovanjska poslopja, temveč bo preteklo še marsikaj časa, predno bo mogoče zasidati v zemljo prvo lopato. Evidentno je dale, da bo morala ljubljanska občina najeti za gradnjo stanovanjskih hiš posojilo, ki ga pa zopet more skleniti samo občinski svet. Zato je nujno ravno sklicanje občinskega sveta, nikakor pa niso nujne nameravane kupčije. Zato pričakujemo, da bo veliki župan branil z zakonom zajamčeno pravico mesta Ljubljane in da nam ne bo treba v tej stvari še nadalje voditi polemiko. O imetju mesta Ljubljane sme odločati samo izvoljeni občinski svet in to naše načelno stališče bomo zagovarjali z vso doslednostjo!

Šestdesletnico rojstva obhaja jutri dne 24. avgusta g. Jernej Šerjak, častni mesičan ljubljanski, bivši večletni obč. svetnik SLS in knjigovodja trdnice Ant. Krisper. G. Šerjak je eden najbolj delavnih mož v šentjakobskem okraju tako na političnem kakor tudi na prosvetnem polju. Stopil je v politično delovanje v svoji mladosti in deloval skozi 40 let za procvit našega mesta. V šentjakobski Prosveti je bil skoraj 10 let predsednik ter eden izmed najbolj delavnih članov. Kljub številni družini, ki jo ima, je vedno rad in z veseljem prihajal povsod, kjer je videl, da lahko kaj koristi za splošnost. Upamo, da bo jubilar kljub svoji šestdesletni starosti še vedno rad deloval v naših organizacijah. Bog ga živi še mnogo let!

Danes na Vič! Vrši se naračajski dan za odseke Trnovo, št. Jakob in Vič. Ob pol štirih javna telovadba. Orliči, orličice, starši in vsi prijatelji mladine se vidimo danes ob pol štirih na Viču.

Razstava slovenskih portretov. Narodna Galerija bo dne 29. t. m. otvorila v bivšem Jakopičevem paviljonu na široko zasnovano razstavo portretov iz vse Slovenije, ki bo obsegala pregled portretov vseh stilnih epoh od konca 16. stoletja do danes.

Rokodelski dom. Samo še 14 dni nas loči od slavnostne 70 letnice bratskega društva v Mariboru. Zanimanje za slavnostne mariborske dneve, 5., 6. in 7. septembra, je toliko večje, ker so s proslavo 70 letnega društvenega jubileja združene tudi druge prireditve, zlasti zborovanje zastopnikov vseh kat. društev rokodelskih pomočnikov v naši domovini in izlet na Falo, kjer si ogledamo tamošnjo elektrarno. Lepo število ljubljancev se je že prijavilo, da se udeležijo mariborskih slavnosti. Kdor pa še želi iti z nami, naj javi svojo željo Kat. društvu rokodelskih pomočnikov v Rokodelskem domu. Zadnji čas je oglašiti se v torek, 25. t. m., ob 8. uri zvečer v dvorani Rokodelskega doma, Komenskega ulica 12. Za prenočišče v Mariboru bo za vse one, ki se pravočasno oglase, poskrbljeno. Vožaja bo polovična.

Krščanskim gospodinjam. Prosimo, da javijo svoje naslove vse gospodinje, ki bi bile pripravljene sprejeti dijake ali dijakinje na stanovanje s hrano ali brez hrane. Navedbi je treba, če je posebna soba, vrsto svečave, ceno in morebitne ugodnosti. Predvsem pa naj se javijo one gospodinje, ki bi bile pripravljene dati samo stanovanje in to p i s m e n o na naslov: Ljudska kuhinja, Ljudski dom, Strelška ul. 12, Ljubljana.

Novo uradne ure pri poštni blagajni v Ljubljani. Adaptacijska dela na glavni pošti v Ljubljani so končana in od ponedeljka, dne 24. t. m. dalje posluje poštna blagajna redno od 9 dopoldne do 18 zvečer.

Vesela novica ali pogovor na trnovskem mostu. Jaka: Tinečki! Nekaj sva pa zamudila. — Tinec: Kaj neki? — Jaka: Na orlovski prireditvi v Trnovem nisva bila. To mi je pa res žal, več Trnovčani ti znajo... — Tinec: ...že, že, ali zadnjič jim je dež ponagajal. Zato bodo pa danes štirinajst dni 6. septembra napravili javno telovadbo s popolnoma novim, nad vse zanimivim sporedom, nato pa veselico. Takrat, Jaka, bo pa najin dan! — Jaka: Ta je pa dobra! 6. septembra gremo vsi v Trnovo na orlovsko prireditev! —

Športni in družabni klub »Trata« v Ljubljani ima jutri v ponedeljek dne 24. avgusta ob pol 20. uri (pol 8) svoj ustanovni občni zbor v prostorih Prosvete pri Sv. Petru, Zupnijska ulica št. 1, I. nadst. Ker gre za napravo potrebne otroškega igrišča v Ljubljani, vabimo vse prijatelje mladine in športa k gotovi udeležbi.

Cerkve sv. Florijana. Obiskal sem pred kratkim to ljubko cerkev. Kako sem bil veselo iznenaden pri vstopu. Vsa prenovljena, snažna, ljubka. Stenske barve priproste, vendar v krasni harmoniji. Altarji prenovljeni, osnaženi. Čudodelna podoba Zalosne Matere božje je po dolgem času zopet prišla nazaj na svoje mesto v stranski altar. Na velikem altarju sv. Florijana je bilo vse tako utišnjeno. Videlo se je, da to ni bilo mesto za Marijino podobo. Polovico podobe je zakrival taberna-kelj, podoba sv. Florijana pa so zakrivali žarki okvirja Z. M. B. V stranskem altarju, katerega je postavil neki plemič v zahvalo Z. M. B. l. 1704. in kjer je bila od istega leta dalje skozi stoletje čudodelna podoba Z. M. B., pa ima podoba z okvirjem tako prikladen prostor. Na prvi pogled se spozna, da je bil ta

krasen marmornat altar postavljen za to milostno podobo. In kako lahko, zaupno moliš na tem tihem, skritem prostoru — kakor na Brezjah. Na tem kraju se je zgodilo toliko čudovitih uslišanj, o katerih nam pripoveduje zgodovina. — Nekaj posebnega je tudi kip čudodelnika sv. Antona P. Skoro v naravni velikosti, v baročnem slogu, krasno izdelan in barvan stoji pred teboj ljubka podoba svetnika z božjim detetom v naročju. Prava umetnina! Kako prav je, da se je približal s svojega visokega mesta častilcem in prosilcem. Prostor, kjer sedaj stoji, je zelo prikladen in okusen. V kapeli Z. M. B. stoji tudi sloveči kip sv. Janeza Nep. iz kararskega marmorja, umetnina Robbova, ki je bil semkaj prenešen iz kapelice ob črnuškem mostu. Na stranskem altarju na moški strani te pretrese pogled na kip »Ecce homo« — »Glej človek«. Trpeči Zveličar, raztepen, z škrlatnim plaščem odet, z zvezanimi rokami in trstom v roki ter trnjevo krono na glavi stoji pred teboj v naravni velikosti. Ves izraz obraza kaže neskončne dušne in telesne bridkosti in bolečine božje ljubezni. Kip je stal nekadaj na čevlarskem mostu. Vervi Ljubljance so kaj radi hodili k njemu in molili. Sedaj — lepo prenovljen — pretresa tvojo dušo. Kaj tako izrazujočega dušno bol in zapuščeno se nisem videl... Tudi drugi stranski altar sv. Kozma in Damijana s kipoma sv. Roštjana in sv. Roka je ukusno prenovljen in napravi najboljši vtis. Ko bo prenovljen še veliki altar, bo ta doslej tako pozabljena cerkva res biser mesta Ljubljane. Ljubljance bodo zopet radi hodili z zaupanjem na ta sveti, čudodelni kraj, da se priporoče Z. M. B., varhini mesta Ljubljane, da s skesanim srcem premišlujejo bridko trpljenje Zveličarja, pa se priporoče tudi drugim mogočnim zavetnikom te cerkve. Čast č. g. župniku, da se je s toliko ljubeznijo zavzel za prenovitev te cerkvice!

Sobotni trg je bil popolnoma zaseden in je obsegel enkrat cel Vodnikov trg s postranskimi tržišči. Na trgu je bilo prvič domače sadje, jabolka in hruške, ki je doseglo ugodno ceno in se ga je veliko prodalo. Tujega, jako lepega, a še vedno dragega sadja, pa je bilo v izobilju. Dobile so se tudi izredno lepe češnje, katerih bo letos pri nas zelo malo. Dalje so bile breskve po 16 Din, grozdje črno po 15, belo po 18 Din. Dobile so se tudi ribe in sicer klini in pečenke po 12 in po 6 K povprek. Tudi gob lisček je bilo dosti. Danes se je vršila na trgu stroga revizija sadja, ki je pri slabšem sadju znižala cene ali pa ga je odstranila kot manj vredno blago.

Revizija mleka. Po ljubljanskih časopisih se večkrat napada mestno tržno nadzorstvo radi pregledovanja mleka na mitnicah, da ne vrši tozadevne službe in da mlekarice uvažajo v Ljubljano mleko z vodo pomešano. Mestno tržno nadzorstvo je dosedaj napravilo že več takih preiskav ter tudi več mlekaric, ki so prodajale mleko z vodo pomešano, ovadilo državnemu pravdnštvu, ki so bile obtočene kaznovane. Mestno tržno nadzorstvo je svoj čas po časopisih občinstvo poučilo, kako naj postopa glede sumljivega mleka, da ne bo kupovalo mleka vodo in da naj v to svrhu prinaša vzorce mleka v mestni tržni urad, kjer se bo mleko brezplačno preizkusilo ter mlekarice ovadile državnemu pravdnštvu. Če vrši mestno tržno nadzorstvo še tako natančno pregledovanje mleka, lahko vseeno brezvestne mlekarice mleku vodo primešavajo, ker ko se ji je mleko pregledalo, lahko kasneje poljubno vode primeša, ki jo dobi skoro v vsaki veži, kjer strankam mleko dostavlja na dom. S tem, ako bode občinstvo ovajalo posamezne mlekarice mestnemu tržnemu uradu, bode v prvi vrsti pomagalo samo sebi, tržnemu uradu pa do upostavitve pravega reda na mestnem trgu. — Mestno tržno nadzorstvo v Ljubljani, dne 22. avgusta 1925.

Ljubljanski trg. Pretečeni teden je bil ljubljanski živilski trg z živili zelo dobro založen. Prodajne cene so ostale do malih izprememb iste kot prejšnji teden, le slanina in maslo se je nekoliko podražilo. Tako je gos 60, domač zajec manjši 8, 12, večji 13, 18, II. 15, III. 9, kg telečjega mesa I. vrste 20, II. 17, kg svinjine I. vrste 27,50, II. vrste 20, 25, slanina 25 do 31, masti 30, koštrunovega mesa 14, kozličevega 20, 22, hrenovk 32, polprekajenih kranskih klobas 32 do 40. Perutnina: piščanec majhen 15 Din, večji 15, 25, kokoš 30, 35, petelin 38, 40, raca 25, 30, gos 60, domač zajec manjši 8, 12, večji 13, 18. Ribe: kg šljajna 30, ščuke 30, postrvi 55, 60, klina 20, mrene 20, pečenke 15, tonina 40. Liter mleka 2,50 do 3, surovega masla 45, 50, čajnega masla 60, masla 40, 50, bohinskega sira 38, sirčka 8 do 10. Par jaje 2,25 do 2,75. Kilogram belega kruha 6,50, črnega in rženega 5,50. Sadje: kg luksuznih jabolk 8 do 10, jabolk I. vrste 6 do 7, II. vrste 5, III. vrste 3 do 4, luksuznih hrušk 10, 12, hrušk I. vrste 7, 8, II. 4, 6, III. 3, 4. Kilogram orehov 12 Din, češelj 4 do 8. Zelenjava: kg solate 3 do 4,50, radiča 3, zgodnjega zelja 2, 2,50, ohrovt 3, 4, kislega zelja 4, karfiol 10, 15, kolerabe 2, 2,50, špinata 6 do 7, paradižnikov 4, 4,50, kumar 75 p do 1,50, 100 kumaric za viksanje 10, buč 1, 1,50, graha v stročju 4 do 5, fižola v stročju 1,50 do 4, svežega luščenega fižola 3 do 4, čebule 2, 2,50, česna 15, krompirja 1 do 1,25, repe —,75 do 1, kisle repe nove 3, zelenjave za juho 8 do 9 Din. —

Mestno tržno nadzorstvo v Ljubljani, dne 22. avgusta 1925.

Umrli so v Ljubljani: Neža Rajmiš, posestnikova hči, hiralca, 32 let. — Gabriela Grum, hči ključavničarja drž. železnice, poltretje leto. — Neža Klembas, zasebnica, 63 let. — Josip Šinigoj, ključavničarjev novorojenček, 10 ur.

Radi tihotapstva so bili aretirani na predlog ljubljanske carinarne trije tihotapci, katere so zasačili pri tihotapstvu raznega blaga. Uvedli so obsežno preiskavo, katere izid bodo morali počakati tihotapci prejkone v zaporu, ker obstoja sum, da imajo še več tovarišev.

Število avtomobilov v Sloveniji se bo povečalo za en nov, lep Fordov avto, ki ga lahko zadeneš, če kupiš srečko »Dijaškega podpor-nega društva«.

Koleša J. Gorec

kupite najbolje in najcenejše pri trvdki palača »Ljubljanske kreditne banke« in Gospo-svetska cesta 14.

Vsi DELI, OPREMA in PNEVMATIKA na zalogi

Iz štajerske.

Ljutomer. Dne 8. septembra t. l. se vrši v središču naše Prekije v Ljutomeru slovesna blagoslovitev in otvoritev »Katoliškega doma« po sledečem redu: Ob pol 7 dopoldne sprejem gostov na glav. kolodvoru. Ob triletni na 10 sprejem gostov na kolodvoru v trgu. Ob isti uri skupen odhod od kat. doma k službi božji v cerkev. Po sv. maši blagoslovitev kat. doma in slav. govor. Za tem obhod po trgu. Ob pol 1 popoldne skupni obedi v gostinah Triglav, Herold in Vaupotič. Ob pol 3 večernice. Ob pol 4 javna telovadba ljutomerskega orla; nastop članov in članic ter obojega narščaja. Po telovadbi prosta zabava. Vstopnina: sedeži Din 8, stojišče Din 4. Za obrepčilo bo preskrbljeno v šotorih. V slučaju slabega vremena tel. akademija v novi dvorani kat. doma. Za polovično vožnjo je preskrbljeno. Ugodne zveze vlakov proti Ormožu in G. Radgoni. — Naš toliko zaželjeni kat. dom je tedaj vendar enkrat dograjen, kjer bo naša mladina imela dovolj prostora za potrebno razvedrilo in učilo. Zatorej mladeniči in mladenke, strnite se še močneje v močno falango v naših kat. prosv. organizacijah ter korajžno naprej po začetni poti za križ svet in svobodo zlato! Prijatelji od blizu in daleč, dne 8. septembra vsi v Ljutomer!

Na meščanski šoli v Ormožu se bodo vršili izpiti privatistov dne 29. avgusta, ponavljalniki izpiti pa dne 31. avgusta. Začelo se vsakokrat ob pol 9. uri. Vpisovanje bo dne 1. septembra od 8. do 12. ure. V I. razred se sprejmejo sedaj učenci, ki so dovršili 4. razred osnovne šole.

Očeta muropoljskega gasilstva lahko imenujemo rajnega g. Josipa Karba, čegar sliko prinaša današnji »Ilustrovani Slovenec«. Rajnik, ki je bil posestnik na Krapju, si je še v mladih letih ogledal deželno razstavo v Gradcu, kjer ga je zlasti zanimalo gasilsko orodje. Na povratku je videl v neki nemški vasi tudi gasilski dom. Sklenil je vpeljati to organizacijo tudi doma, med slovenskimi kmeti; dotlej so bila gasilna društva tam le po mestih in trgih. Okrajna posojilnica v Ljutomeru je na njegovo pobudo obljubila podporo 400 kron prvemu društvu, ki bi se ustanovilo v okraju. Osnovale se je v občini Cven—Krapje—Mota. Povelja so bila slovenska. Tekom enega leta je naraslo število gasilskih društev že na pet. Danes imajo že lastno zvezo. Tajnik zveze je bil skoro do svoje smrti (26. julija 1924) omenjeni J. Karba.

Iz laškega okraja. V občini Sv. Krištof imajo 13. septembra občinske volitve. Demokrati so izdali proglas, v katerem se hvalijo, da so v občini rešili pse pasjega davka, kateri je znašal letno 5 dinarjev. Tudi to jim ne bo nič pomagalo do zmag. Ali ne poznate občinskega volivnega reda, ki govori, kdo sme voliti in izvoljen biti? Čucki pa niso volivci, zato niso v volivnem imeniku vpisani, ne bodo volili in ne izvoljeni!

Poska pošta Sv. Ana v Slov. gorinah—Sv. Lenart v Slov. gorinah občinje od dne 6. julija t. l. vsak dan razen nedelj. Do sedaj je obdevala samo trikrat na teden.

Proti odelosti deluje s kolosalnim vspehom samo Vilfanov čaj, Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah. Proizvajal Laboratorij Mr. D. Vilfan, Zagreb, lice 204

IZ MARIBORA.

MARIBORSKO ŽENSKO UČITELJSKO ŠOLSKIM SESTER.

Maribor, 22. avgusta 1925.

Javnosti je že znano, da se z letošnjim letom ukine na šoli mariborskih šolskih sester prvi razred in s tem postopoma tudi ostali razredi, tako da učiteljice po par letih popolnoma premine. »Slovenec« je za zavzel k temu odloku ministrstva prosvete svoje stališče in se brez dvoma z njim strinja ogromna večina slovenskega naroda. Štajerska javnost bo gotovo hvaležna, ako navedemo nekaj podatkov o tem zavodu, ki je po občem priznanju ena najboljših šol bivše slovenske Štajerske. Zasebno žensko učiteljice je bilo ustanovljeno l. 1888. L. 1892 je dobilo svojo koncesijo in l. 1896 mu je bivše ministrstvo za uk in bogostje podelilo pravico javnosti. Učiteljice je

Gospodarstvo.

Pregled letošnjega velesejma.

Letošnji ljubljanski vzorčni velesejem, ki se odpre s svečano dne 29. avgusta, bo nad vse pester in zanimiv, zadovoljil bo kupce kakor tudi najširše sloje našega naroda. Razstava proizvodov je bogatejša kot poprejšnja leta, obhodovalna vredna je poštvalnost naših industrijscev in nekaj veletrgovcev in obrtnikov, ki so se za letošnji velesejem kljub težki stagnaciji in hudi gospodarski krizi pripravili z najizbranejšimi proizvodi. Govorijo celo, da bodo na velesejmu cene izdatno nižje kot doslej, torej bo imel vsak kupec in zainteresent priliko, da si krije potrebe ne samo iz prve roke, marveč tudi ceneje kot dosedaj.

Velesejska uprava je razstavljene proizvode razdelila na sledeči način:

V paviljonu E se bo pokazala v svoji moči najprej naša papirna industrija, grafika, kartonaža, lepenka, pisarniške potreščine, štampilje in zvezki. Tem predmetom se priključijo les, in sicer najraznovrstnejša stanovanjska oprema in pohištvo, pisalne mize in tapetniški izdelki. Pa tudi ostala lesna industrija polfabrikatov bo zastopana: razni čolni, lesna galanterija, okvirji, ribniška roba bo gotovo zaslužila obhodovalanje. Ena atrakcij letošnje prireditve pa je gotovo kolektivna razstava naše lesne industrije, katere se udeležijo 45 tvrdk z izbranim lesom. Inozemstvo, zlasti Italija in Grška, kaže baš za ta oddelek posebno zanimanje in uprava velesejma ni pozabila primerno reklamirati. Lepo izdelani plutovi zamaški, sestavljeni v krasnih skupinah, so našim obiskovalcem že znani. Za lesno stroko se vrsti kemična industrija z najrazličnejšimi izdelki. Od čistila za čevlje, fotomanufakture, umetnih gnojil, olja, lima do sveč in voska, vse je zastopano. Za naše dame zanimiva kosmetika bo razstavila potom najrazličnejših tvrdk najnovejše preparate. Sledi še živilska industrija in že smo pri izhodu paviljona E.

Paviljon F je v velikem kontrastu s poprejšnjim paviljonom. Obiskovalci se bodo divili močnim strojem za obdelovanje lesa in kovin, lokomobilom, za številne interese so pripravljene mlekarški in operski stroji, pletilni stroji, sesalke, transmisije, turbine in strojni deli. Nadaljevanje paviljona F je paviljon G, ki prikazuje najraznovrstnejše izdelke iz železa in jekla, orožje, municijo, električne in plinske naprave, kljube, pile, posode, spojke, stavbeno okovje, štedilnike, verige, vijake, zavore, žage, žeblice, železne blagajne, aluminijeve izdelke, bakrene kotle, jedilno orodje, ključavnice, tehtnice. Zanimiva je tudi razstava avtomobilov, motornih koles in biciklov, ki ima polno obhodovalcev. Posebno interesantna pa bo letos velika razstava poljedelskih strojev in poljedelskega orodja najmodernejših vrste in po nizkih cenah tako, da gotovo ne bo noben kmetovalec odšel s sejma praznih rok. Vrste se še kleparska galanterija, pločevinasti izdelki, tiskarniški in knjigoveški stroji, palično in obročno železo, instalcijski material, bakrena žica in pa najmodernejši radio-material v bogati izbiri. Razna glasbila, sportno in telovadno orodje bo gotovo tudi vzbudilo splošno zanimanje.

Paviljon H je deloma trgovski paviljon, kjer razstavi naša trgovina, deloma pa je podaljšek paviljona I za tekstilno stroko, konfekcijo, kožuhovino, perilo, blago, bombaževa tkanina, pletenin, preprog, uniform, vrvarskih izdelkov. Zelo lepa je ekspozicija ene svetovne firme v perzijskih in orientalnih preprogah, na kar zlasti opozarjamo kupca željno občinstvo. Urad za pospeševanje obrti je pod spretnim vodstvom aranziral kolektivno razstavo naše male obrti, ki bo nudila dokaj zanimivega, ne samo raz stališča kupčije, ker nam bo pokazala, da je tudi naša mala obrt močno razvita in se tam najdejo pravi mojstri. Mestna plinarja bo letos praktično predvajala uporabo plina, njen prostor bo menda zbirališče vestnih gospodinj. Razni vozovi in kolarski izdelki na polpokritem prostoru tvorijo zaključek.

V paviljonu I bo razstavljena poleg splošne tekstilne industrije usnje konfekcija usnja. Gonilni jermeni, gornji deli za čevlje, leseni cveki, obutev, podplati, strojljni ekstrati in usnjarska galanterija.

Seveda bo naše čitatelje zanimalo, kaj se bo videlo na sejmišču pod milim nebom. Poleg najrazličnejših paviljonov naše industrije, traktorjev, poljedelskih strojev, voz, bo obhodovalna vredna na novo postavljena enodružinska stanovanjska vila s krasnimi rastlinjaki in cvetličnjaki. Velesejski prostor se je v teku let izpremenil v pravcati park in diviti se boste zamogli krasnim vrtnim nasadom. Češki državni paviljon je letos zasaden po češki težki in železni industriji. Na vinskem prostoru pa se bodo nudila najboljša vina in sočni prigrizki naših domačih industrijskih podjetij.

A. B.

Gobe za prodajo in dom.

Po izdatnem deževju smemo kmalu pričakovati glavno sezono jesenskih gob.

Važnost gobarstva se pri nas še vedno podcenjuje. V Sloveniji se je sicer zadnja leta močno oživilo zanimanje za gobe, odkar smo dobili prvo praktično knjigo z izbornimi naravnimi slikami gob,* toda še vedno smo daleč za sosednjimi državami, kjer poznajo in izkoriščajo skoraj vse vrste užitnih gob.

Pri nas rase približno 200 vrst užitnih gob, od teh je kakih 50 dobrih, približno toliko srednje dobrih, dočim so ostale sicer manjvredne, toda bi bile še vedno dobro uporabne, ako bi imeli kako industrijo za gobe, kakršne ima Češkoslovaška, Francija, Nemčija, Italija itd., kjer sveže gobe konzervirajo, vlagajo v kis in kuhajo gobji ekstrakt, suhe gobe pa meljejo v kuhinjski prašek.

Naši ljudje poznajo največ kakih 10 vrst užitnih gob, vse druge dobre gobe puste segniti v gozdih. Naša država ima vse pogoje za gobarstvo, to je ugodno podnebje in mnogo gozdov. Ako bi pri nas eksploatirali gobarstvo tako vsestransko, kakor se to godi v omenjenih državah, bi bil rešen precejšen del socialnega vprašanja, ker bi nam gobarstvo lahko donosalo najmanj 200 milijonov dinarjev na leto, kateri denar bi zaslužili največ revni ljudje, ki niso zmogli težkega dela, to je otroci, stari in starke, invalidi, brezposelni itd. Da ta proračun ni pretiran, dokazuje izvoz suhih gob iz Slovenije. Naši izvozniki so izvozili zadnji dve leti približno 200 vagonov suhih gob v vrednosti okrog 50 milijonov dinarjev. Gozdovi Slovenije pa ne tvorijo niti eno dvajsetino vseh gozdov naše države. V južnih pokrajinah naše države (Srbija, Bosna in Hercegovina, Slavonija, Črna gora) je gobarstvo skoraj še popolnoma nepoznano, saj še našega jurčka ali globanja malo kje poznajo, dasi raste v ogromnih množinah. Zaman se je ministrstvo opetovano opozarjalo na veliko narodno-gospodarsko važnost gobarstva, da bi bilo treba južne pokrajine zainteresirati za gobe, potem poljudnih brošur z dobrimi slikami in potem predavanj. V prvi vrsti pa bi bilo treba, da se učiteljstvo temeljito seznani z gobarstvom ter bi se naj v ta namen prirejali pardnevni teoretični in praktični tečaji za učiteljevo po okrajih. Danes še skoraj po vseh šolah prevladujejo popolnoma napačni in zastareli nazori o razločevanju strupenih gob od užitnih. Istotako vse po šolah zastarele slike gob z nemškimi besedilom, dasi imamo poleg imenovane knjige tudi moderne tabele s slovenskim imenikom užitnih in strupenih gob.

Največje važnosti je izvoz suhih gob. Zaenkrat so za izvoz porabne le sledeče vrste suhih gob: 1. gobani (jur ali globanja, tudi organj in kravša, bronasti goban, kostanjekva, brezov goban), 2. kukmami ali šampinjoni (poljski, travniški in gozdni), 3. vse vrste smrčkov ali mavrov. Naši izvozniki so dosedaj izvozili največ suhih gob v Južno Ameriko (Brazilija, Argentinja, Čile, Bolivija itd.), toda bati se je, da nas pri tem izpodrine Italija, ako se ne bodo naši ljudje naučili pravilno rezati in sušiti gob za prodajo. Amerikanci namreč zahtevajo, da so suhe gobe svetle (bele) barve ter rezane na tanke lističe. Italijanske gobe so same na sebi bolj bele barve kot naše, ker vsebujejo več lesnih snovi (celuloz). Vrhutega pa Italijani suše gobe le na soncu ali s pomočjo elektrike. Naše gobe so sicer bolj sočnate in mesnate kot Italijanske ter imajo tudi bolj aromatičen duh in okus, toda suhe — posebno, ako niso pravilno rezane in sušene — imajo temnejšo barvo. Ako torej hočemo premagati ameriške predsojke in Italijansko konkurenco, se moramo ravnati po naslednjih pravilih:

1. Gobe je treba nabirati le v pletene košare, koše ali škaltje, nikakor pa ne v vreče, rute, nahrbtnike, predpasnike ali mreže, ker se v takih posodah gobe zmečkajo, poslane gladije gnusne ter se hitro pokvarijo. Razumen gobar si omisli posebno zložljivo škaltjo iz močne lepenke, prevlečeno s platnom. Zložena škaltja sliči šolski mapi ter se nosi v gozd pod pazduho.

2. Gobe nabirajmo le v suhem vremenu, ne pa v dežju ali neposredno po deževju, ko so gobe prepojene z vodo, se vsled tega težko drobno režejo in brzo sušijo, oziroma se naglo pokvarijo, ako jih takoj ne razrežemo in raztrosimo za sušenje.

3. Utrgano gobo takoj na mestu obrežimo in osnažimo, nato jo šele previdno položimo v posodo.

4. Doma naj se gobe še enkrat pazno osnažijo — nikakor pa se ne smejo prati — ter se takoj

* Naše gobe. Navodilo za spoznavanje užitnih in strupenih gob. S 75 barvnimi slikami. Sestavil Ante Beg. Slike priredil Drag. Humek.

razrežejo na lističe, ki se raztrosijo na desko, pletenino ali papir. Pri tem je treba paziti, da ne leže lističi drug na drugem, ker dobe v tem slučaju temne maroge. Ako smo prinesli šele na noč gobe iz gozda, da jih ne moremo takoj razrezati, moramo jih vsaj izložiti iz posode ter razstaviti vsakebri na hladnem in zračnem prostoru, ker če pustimo gobe čez noč v posodi ali sploh na kupu ležati, se lahko vnamejo ali pa se vsaj črvi med njimi razširijo.

5. Nabirajmo le mlajše, to je še trdne gobe, dokler se še klobuk ne vda pod pritiskom prsta. Stare, že mehke ali črvice gobe so gnusne in neuporabne. Sumljivo gobo prerežimo takoj v gozdu čez polovico klobuka. Prestare ali črvice gobe pustimo v gozdu, da izpade iz njih seme za prihodnje leto. Tudi preveč mladih in drobnih gob ne kaže pobirati za sušenje, ker posušene premalo izdajo. Pustimo jih še rasti, a da jih kdo za nami ne pobere, pokrijmo jih rahlo z listjem.

6. Ako je dovolj gob, naj se režejo in sušijo le klobuki, ker koreni so splošno manjvredni. Sušiti se smejo le popolnoma trdni in zdravi koreni. Manjše gobe se lahko režejo cele, to je tako, da se na lističih korena drže tudi lističi klobuka. Večjim gobam pa se najprej odreže koren tik pod klobukom, nakar se razreže koren po dolgem, klobuk pa počez. Pri starih, a sicer zdravih gobah se naj semenska plast pod klobukom odluči od mesa in zavreže.

7. Vsaka vrsta gob naj se po možnosti suši in hrani posebej, posebno velja to glede šampinjonov in mavrov, ki imajo vedno višjo ceno kot suhi gobani. Mavrohi se najbolje sušijo kar celi ali razpolovičeni, nanizani na niti, ki jih razpnejo med okna. Na enak način se lahko sušijo sploh vse gobe.

8. Gobe za prodajo naj se režejo na čim tanjših lističih, zato pa jih ni treba sušiti tako močno, da bi se drobili, temveč se shranijo, ko so lističi še nekoliko prožni (vpogljivji).

9. Najboljše sušenje je na soncu, ker pa v jeseni, ko rase največ gob, navadno nimamo stalnih solnčnih dni, sušimo gobe na svetlih in zračnih podstrešjih, podih, kozolcih itd. V silo smemo sušiti tudi na peči, ki pa ne sme biti preveč razgreta. Na peč položimo nekaj deščic (trak), na te papir ali pletenino iz slame ali trstike, in šele na to raztrosimo lističe gob. Pri vsakem sušenju se morajo lističi vsaj enkrat previdno obrniti, da se na obeh straneh enakomerno posuše.

10. Za prvo silo si lahko vsakdo napravi enostavno sušilnico za sušenje gob na soncu. V ta namen zabijemo na solnčnem prostoru v zemljo par stebrov, v stebre pritrdimo več vrst dolgih klinov ali lat, na te pa položimo gladke deske drugo vrh druge, kamor naložimo razrezane gobe. Police se poljubno prestavljajo na klinih, da pride vsaka na sonce. Cela naprava je podobna policam, kakršne imajo peki za kruh.

11. Posušene gobe naj se hranijo v vrečah ali pletenih košarah na suhem in zračnem prostoru, najbolje na podstrešjih ali skednjih, kamor ima pristop zrak, a ne prihaja dim ali prah. Nikakor ne smemo zapirati suhih gob v škrinje ali zaboje. Na vlažnem ali brezračnem prostoru hranjene suhe gobe začno plesniti ali pa vsaj dobe zatonel duh in okus, da še za dom niso porabne, še manj pa za prodajo. Kdor nima pripravnih shramb za suhe gobe, stori najbolje, da jih čimprej zanese k nakupovalcu.

Za domačo potrebo lahko sušimo vse užitne gobe, le ne mlečnice (sirovka, pečurka ali hruševka) in posebno vodenih in sluzavih (maslenka, pečurka, slinavka, polževica, tintnice itd.). Tudi smemo za dom gobe poljubno rezati in sušiti, torej tudi v peči, sušilnicah za sadje in lan itd., toda hraniti jih moramo istotako na suhem in zračnem.

* * *

Izkaz Narodne banke o stanju z dne 15. avgusta 1925. (Vse v milijonih dinarjev, v oklepajih razlika napram stanju z dne 15. avgusta 1925.) Aktivna: Kovinska podloga 492.1 (— 2.9), posojila na menice in vrednostne papirje 1128.8 (— 3.6), račun za odkup kronskih novčanic 1186.3, račun začasne zamenjave 366.8, državni dolg 2966.3, vrednost založenih državnih domen 2138.3, saldo raznih računov 1094.5 (+ 115.6), skupaj 9373.4; pasiva: glavnica in rezervni fond 34.2, bankovci v obtoku 5824.7 (+ 42.9), državne terjatve 17.0 (— 9.7), razne obveznosti 927.8 (+ 75.6), vrednost založenih državnih domen 2138.3, ažijska 74.3, skupaj 9373.4.

Carinski dohodki. V prvi desetini meseca avgusta t. l. so znašali carinski dohodki 48,512.697 Din napram 55,656.146 Din v zadnji desetini julija t. l. in 39,233.594 Din v prvi

desetini avgusta lanskega leta. — Sledeče carinarice so imele v prvi desetini avgusta t. l. dohodkov: Ljubljana 4,543.793 Din, Maribor 3,380.161 Din, Jesenice 481.062 Din, Rakek 283.577 Din ter Gornja Radgona 113.942 Din. Skupno so bili carinski dohodki od 1. aprila letos do 1. avgusta 702,736.773 Din napram 561,917.791 Din v odgovarjajočem razdobju lanskega leta.

Novo uvozne carine na žito in mast. Nove uvozne carine na žito in moko niso povzročile naraščanja cen, kar je pričakovala naša mlinska industrija. Položaj na trgu z žitom in moko je neizpremenjen ter ni poročati ničesar novega. — Odkar pa je uvedena na uvoz masti uvozna carina, je prenehal uvoz ameriške masti in cene so radi tega narasle.

»Narodni gospodar« (glasilo »Zadružne zveze« v Ljubljani). Izšla je 8. številka te revije s sledečo vsebino: Oddvojeno mišljenje parlamentarnih opozicijskih klubov glede zakona o poljedelskem kreditu. — J. Smid: Sodarstvo v Selški dolini. — K. Kristofič: Napetost obrestne mere med hranilnimi vlogami in posojili.

Češkoslovaško valutno posojilo. Kakos poročajo iz Prage, je češkoslovaško valutno posojilo v Ameriki v znesku 50 milijonov dolarjev zasigurno.

Znižanje obrestne mere v Londonu, Berlinu in Dunaju. Londonski finančni krogi z gotovostjo pričakujejo še nadaljnjo znižanje oficalnega diskonta, in sicer za pol odstotka na 4 odstotke. Angleški denarni trg nudi za vse to predpogoje. To znižanje bo zlasti prišlo prav industriji. — V Berlinu je bil v teku par dni trikrat znižan privatni diskont in je sedaj okoli 7½ odstotka. — Poročali smo že, da je na Dunaju padel privatni diskont že pod 9 odstotkov.

Svetovna produkcija zlata. Londonsko tvrdka Montagu and Co. ceni produkcijo zlata na celem svetu v lanskem letu okoli 80.5 milijona funtov šterlingov. Od tega odpade na Transvaal 6.5 milijona, skupaj na vse angleške kolonije 56.1 milijona funtov šterlingov, dočim so vse ostale države na svetu producirale lani zlata v vrednosti 24.4 milijona funtov šterlingov. Za letos računajo na znatno povišanje produkcije na celem svetu.

Svetovni pridelek hmelja. Objavili smo cenitev svetovne letine hmelja; danes podajamo cenitev po posameznih državah: Nemčija 128.000 stotov, Češkoslovaška 122.000 stotov, Jugoslavija 38.000 stotov, Ogrska 1000, Avstrija 800, Romunija 2000, Poljska 20.000, Francija 60.000, Belgija 32.000, Anglija 280.000, Amerika 180.000 in Avstralija 20.000, skupno 884.000 stotov po 50 kg. Konzum pa cenijo na 1.200.000 stotov, tako da letošnji pridelek ne bo kril potreb. Poleg tega so zaloge hmelja v pivovarnah majhne.

Borze.

DENAR.

Zagreb. V današnjem prostem prometu so bili sledeči tečaji: Berlin 13.37 (13.27—13.37), Italija 204 (203.21—204.61), London 272.25 (270.74—272.74), Newyork 56 (55.56—56.16), Praga 166 (164.85—166.85), Dunaj 7.89 (7.82—7.92), Curih 10.78 (10.815—10.835).

Curih. Belgrad 9.225 (9.225), Berlin 1.2270 (1.2265), Italija 18.80 (18.72), London 25.04 (25.045), Newyork 515.50 (515.50), Pariz 24.20 (24.42), Praga 15.275 (15.25), Dunaj 75.55 (72.512), Bukarešt 2.65 (2.65), Sofija 3.75 (3.75).

Poravnajte naročnino!

Letošnji sejem v Nižnem Novgorodu. Dne 1. avgusta je bil otvorjen sejem v rečenem mestu. Udeležba razstavilcev in pa množina razstavljenega blaga je dosti večja kakor lansko leto. Tako se je n. pr. pripeljalo do 25. julija v Nižni Novgorod 20.000 ton blaga, proti 13.500 tonam v preteklem letu. Ogromen je dovoz blaga orientalnega izvora. Na sejem so prišli letos prvi trgovci iz zapadne Kitajske, Mongolske, Afganistana in Turške. Kakor je izjavil predsednik sejmskega odbora, ne bo sejem mogel zadovoljiti povpraševanja poljedelcev po številnih predmetih splošne potrebe. Zato so pri sejmju napravili še vzorčni sejem, da bodo kupci mogli naročiti potrebno blago po razstavljenih vzorcih.

Novi platinski rudniki v Južni Afriki. Preteklo leto so odkrili v Južni Afriki nove rudnike platine, ki bodo tiste pokrajine posebno povzdignili. Že danes, ko še niso vsi kraji preiskani, hite ljudje trumoma tja, da bi čim prej obogateli. Nove rudnike sta odkrila preiskovalec A. Wagner in dr. Merensky, ki sta ugotovila nahajališča rude v dolini reke Steelport, in sicer na prostoru 100 km. Prve sledove te zlatne rude v obliki zrnca so našli v usahli strugi rečne reke, pri Lydenburgu pa kremenčke žile, v katerih se je nahajala čista platina. Rudniki pri Lydenburgu se bodo baje lahko kosali z najboljšimi ruskimi in kolumbijskimi platinskimi rudniki in to že po svoji obsežnosti, ki jih cenijo na 100 km daljave, 90 km širine in 6 metrov globočine. Če pomislimo, kako neprestano raste poraba platine, zlasti še v silno razvijajoči se električni industriji, nam je pač umevna silno visoka njena cena. Pred svetovno vojno je prišlo vsako leto po 5200 kg platine na trg, danes pa kljub velikemu povpraševanju po njej samo 1500 kg. Kaj čuda, da je tako velikansko zanimanje za nove, vsekakor jako bogate platinske rudnike, saj je platina tudi tridesetkrat dražja od zlata.

Mama — mama,

glej to je pravo „GAZELA“ milo, ki se tako krasno peni, da snažno in belo perilo ter prihrani trud in delo.

GAZELA MILO

GRITZNER in FENIKS KOLESA

in šivalni stroji edino elegantni, najtrpežnejši, zato tudi najcenejši samo pri

JOS. PETELINC-U,

poleg Frešernovega spomenika. Ljubljana.

Pozor! Strelvodne naprave po najnovejših in najbolj sigurnih načinih, strogo solidno in po zmernih cenah izvršuje in popravlja trdka **FRANJO DOLŽAN**, kleparstvo, instalacija, vodovodstvo in strelvodstvo -- CELJE, KRALJA PETRA 8 Zastopstvo za Asbestno škrlje in „Salomir“ Proračuni in pojasnila za delo zgoraj navedenih strok, vsakemu vedno na razpolago

VEČJA stavbena parcela

tik za stavbo nove cerkve v Spod. Šiški, se prodaja. - Več se izve: Ljubljana, Sv. Petra cesta 75, pritličje. 5456

Hiša

v Spodnji Šiški, Vodnikova cesta 11, je naprodaj. Stanovanje na razpolago. - Več se izve: Ljubljana, Sv. Petra cesta 75, pritličje. 5457

VEČJI

trgovski lokal

ali prostor, kateri bi se dal preurediti, s primernim suhim skladiščem, v sredini mesta ali Gosposvetski cesti, SE IŠČE. - Ponudbe na Poštni predal št. 112, Ljubljana. 5366

Posestvo

7 orlov nlijv in travnikov, 1/2 ure od Celja; HIŠA z gostilno, vrtom in njivo, tudi 1/2 ure od Celja; dvonadstropna HIŠA z gostilno v Ljubljani, se pocieni prodaja. - Ponudbe na Lovro CREMOŽNIK - Celje, Prešernova št. 19. 5427

DVOKOLESA, motorji, otroški vozički, pneumatika najceneje! Prodaja na obrroke, ceniki franko. »TRI-BUNA« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta št. 4. 4117

Najlepše darilo!

Pozor! Samo 300 Din franko na dom!

Najugodnejši nakup naravnost od tovarne! Ta garnitura kuhinjske posode je iz najboljšega aluminija, snežno-bela in desetletja trpečna. - Dobavlja se proti predplačilu ali po povzetju.

Kovinska industrija INŽ. J. & M. BUHL, Maribor, S.M.S. (Poslovna hiša) Ako bi ne ugašlo, se vzame radevolje nazaj. - Naročila teko, ker ne vemo, če nam bodo razmere dopustile vzdržati trajno to ugodno ponudbo.

Posode držijo in sicer gornja vrsta od leve na desno po ca 2 1/2, 1 1/2, 1 1/2, 1 in spodnja vrsta po ca 1, 1 1/2, 1 1/2, 1 1/2, 1, premer pouze 10 cm. Za cenik znamka 1 Din. Insetat priložiti.

Cene kakor povsod!

Samo lastna proizvodnja!

J. KULLICH, kamnoseški mojster, Celje

Aškerčeva ulica 3

prilporeča svojo veliko zalogo prvovrstnih nagrobnih spomenikov iz različnega marmorja, švedskih granitov, sijenitov, kakor tudi iz umetnega kamena od priproste do najfinejše izdelave. Prevzema vsa stavbna in cerkvena dela iz poljubnega kamena, izdelavo reobinskih nagrobnih spomenikov, mauzolej itd. Prevzema predelavo starih spomenikov, pozlačenje napisov itd. Zaradi lastnega sodelovanja, ter najmanjše režije najnižje in brezkonkurentne cene. Plošče za pohištva (umivalniške nočne omare, kredence itd.) v vseh barvah.

Izvrstne reference!

Risbe in proračuni brezplačno!

Električne tvornice

Škodovih zavodov v Plznu.

Zastopstvo za Jugoslavijo:

Ljubljana, Selenburgova 7, hiša Jadranske banke.

Dobavljajo: najsolidnejše in najcenejše elektromotorje, turbogeneratorje in vse ostale električne stroje.

Grade: električne centrale, električne železnice, cukrarne, pivovarne, rudniške naprave itd. itd.

Obračajte se v vseh primerih na pisarno v Ljubljani!

Poset inženirja brezplačno na razpolago.

Vodne turbine

za vse razmere s hidraulično-hidrostatičnimi in elektro-odpornimi regulatorji

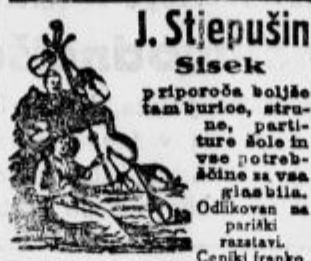

dobavlja: strojna tovarna in livarna

J. M. Voith

ST. POLTEN in Heidenheim.

Do sedaj je postavljenih čez 3000 turbin s ca. 3.700.000 h. s. - Dalje izdeluje zatvornice, jezove, vse stroje za papirnice in celulozne in karton. tovarne, stroje za užigalice, transmisije itd. Znano solidni proizvodi in prvovrstne konstrukcije! Zastopnik: Inž. G. ZEMANEK, Ljubljana, Gorupova ul. 17. Tel. 621

J. Stjepušin

Sisek

prilporeča boljše tamburice, strune, partituro solo in vse potrebščine za vasa glasbila. Odlikovan na pariški razstavi. Ceniki franko.

ARHITEKT in MESTNI STAVBENIK

Viljem Treo

Ljubljana, Gosposvetska c. št. 10. - Telef. inter. 103.

Ustanovljeno leta 1850.

Se prilporeča za ZGRADBE vseh vrst ter izvršuje načrte in proračune.

Zahvala.

Za mnogostransko sožalje, izraženo nam povodom smrti naše nepozabne matere, gospe

Fani Biber roj. Gusl

vdove po carinskem nadzorniku

kakor tudi za poklonjene krasne vence in cvetje ter za mnogoštevilno čaščeče spremstvo na njeni zadnji poti izrekamo tem potom vsem našo prisrčno zahvalo.

Ljubljana, dne 22. avgusta 1925.

ZALUJOČI OSTALI

Celjska milarna, d. z o. z. v Celju

dobavlja v kakovosti nedosegljivo

pralno in terpentinsvo milo znamke

Hubertus
milo
Celje

Tovarna likerjev in spiritoz

išče za Slovenijo izkušenega

potnika

Samo one osebe, ki so že bile zaposlene v tem svojstvu, naj dološljejo svoje ponudbe na upravo lista „Slovenec“ št. 5478

Otroka kapitana Granta.

(Potovanje okoli sveta.)

Francoski spisal Jules Verne. - Poslovenil A. B.

Tudi Glenarvan, Robert in Talkav niso delali izjeme. Zlekneli po debelo nastlani detelji so spali trdno. Konji, utrjeni po naporih in žejni, so polegali, samo Tavka, kot pravi čistokrvni konj, je spala stoje. Stala je razkoračena, ponosna pri počitku kot pri naporih, pripravljena, da prihiiti na najmanjše znamenje gospodarjevo. Globoka tišina je vladala v vsej ogradi. Zerjavica nočnega ognja je polagoma ugašala, zdaj-pazdaj je posvetila zadnja iskrica v tihi mrak.

Tako okoli desete se je vendar zbudil Indijanec po precej kratkem spanju. Njegove oči so zrle nepremično izpod priprtih vek, uho je prisluškovalo tišini na planjavi. Videlo se je, da hoče ujeti kak komaj slišen šum. Kmalu se je zrealil na sicer tako brezbržižnem obrazu nemir. Ali je zaslučil, da se bližajo klateči se Indijanci ali jagvarji, vodni tigri ali druga nevarna zverjad, ki ni redka v bližini rek? Ta zadnja domneva se mu je zdela brez dvoma najbolj verjetna, zakaj naglo se je ozri na gorivo, nakopičeno v ogradi, seno z suhih alifar se je le še povečal. Zares, vse to seno iz suhih alifar bi kaj kmalu zgorelo in ne bi moglo ustavljati dolgo časa drznih roparic.

V takih okolištinah Talkavu ni preostalo drugega, kakor da čaka nadaljnjih dogodkov. In čakal je na pol zleknel, glava mu je počivala v dlani, komolce je upri na kolena, oko je strmelo v temo. Tako se drži človek, ki ga je zla slutnja hipoma zbudila iz sna.

Pretekla je ura. Da je bil kdo drugi kot Talkav, bi se bil gotovo vlegel nazaj, potolažen po zunanji tišini. Toda kjer bi tujec ničesar ne sumil, je pravil Indijancu izredno tanki čut in naravni instinkt, da je nevarnost blizu.

Ko je tako prisluškoval in prežal, je Tavka pri-

tajeno zarezgetala; nozdrvi so pokazale na vhod ograde. Patagonec se je naglo vzravnil.

»Tavka je začutila sovražnika,« si je dejal.

Vstal je in začel pazljivo motriti planjavo.

Še je vladala v njej tišina, a ne več mir. Talkav je videl, kako so se plazile sence neslišno med šopi pustinske trave. Tu pa tam so se iskile svetle pike, se križale v vseh smereh, ugašale in se zopet užigale. Človek bi dejal, da plešejo večje po vodni gladini svoj čarobni ples. Tujec bi mislil, da so te letede iskre kresnice, ki zasvetijo po pampskih ravninah, ko pride noč. Talkav pa se ni motil. Takoj prvi hip je spoznal, s katerim sovražnikom ima posla. Vzel je karabinko in se postavil na stražo pri prvih količkih ograde. Ni čakal dolgo. Čuden krik, nekaka mešanica lajanja in vpitja, se je ozval po Pampah. Odgovoril mu je strel iz karabinke, in temu sto strašnih glasov.

Glenarvan in Robert sta bila naenkrat zbujena in sta planila pokoncu.

»Kaj je? je vprašal mladi Grant.

— Indijanci? je pristavil Glenarvan.

— Ne! je odgovoril Talkav, agvarji so.

Robert je pogledal Glenarvana.

»Agvarji? je dejal.

— Da, je odgovoril Glenarvan, rdeči volkovi Pamp.

Oba sta pograbila za orožje in se pridružila Indijancu. Ta jima je močje pokazal na planjavo, od koder se je ozval peklenški koncert.

Robert je nehote stopil za korak nazaj.

»Ti se bojiš volkov, dečko? je dejal Glenarvan.

— Ne, milord, je odgovoril Robert odločno. Če sem pri vas, se ne bojim ničesar.

— Toliko boljše. Ti-le agvarji so živali, ki se jih ni dosti bati. Če bi jih ne bilo toliko, bi se niti ne zmenil zanje.

— Kaj zato, saj smo dobro oboroženi, naj le pridejo!

— Naj pridejo, znali jih bomo prisrčno sprejeti!

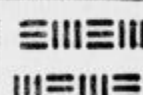
Ko je tako govoril, je Glenarvan hotel pomiriti dečka. Pri tem pa sam ni mogel misliti brez tajnega strahu na legijo krvolokov, ki jih je izlegla noč. Mogoče jih je bilo tam na stotine, in trije ljudje, pa naj so še tako dobro oboroženi, bi se ne mogli uspešno spoprijeti s tolikim številom živali.

Ko je Patagonec izrekel besedo agvar, je Glenarvan takoj vedel, da imenujejo tako pampski Indijanci rdeče volkove. Ta krvoločna žival, ki ji pravijo naravoslovci »canis jubatus«, je velik kot pes in ima lisičjo glavo; njena barva je cimetovo-rdeče barve, zgoraj ji vihra črna griva po vsej dolžini hrbtnice. Žival je zelo urna in zelo žilava. Brlog ima navadno v močvirnih krajih, da lahko s plavanjem zasleduje povodne živali. Noč jo nažene iz brloga, kjer prespi ves božji dan. Posebno se je boje v stajah, kjer rede črede, zakaj, če jo lakota nažene, se loti tudi goveda in naredi veliko škode. Če je tak agvar sam, se ti ga ni bati. Vse drugače pa je, če imaš opravka z večjim številom lačnih rdečih volkov. Stokrat bolje je, da se srečaš z jagvarjem ali kugvarjem, s katerim se lahko pogledaš iz oči v oči.

Po lajanju, ki se je razlegalo po Pampah, po množici senc, ki so skakale po ravnini, je Glenarvan lahko natančno presodil, koliko rdečih volkov je zbranih na bregu reke Guamini. Živali so zavohale plen, ki jim ni mogel uiti, konjsko ali človeško meso. Nobena izmed njih se ne bo vrnila v svoj brlog, če ne bo dobila preje svojega deleža. Položaj je bil torej več kot resen.

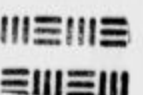
Medtem se je volčji krog polagoma zoževal. Konji so se zbudili in kazali znake silne groze. Samo Tavka je grebla z nogami in hotela utrgati vrv, da bi zbežala v pustino. Gospodar je ni mogel pomiriti na drug način, kakor da ji je neprestano žvižgal.

Glenarvan in Robert sta se postavila tako, da bi mogla braniti vhod v ogrado. Nabasala sta karabinke in baš hotela ustreliti v prvo vrsto agvarjev, ko je Talkav zadržal puško, ki sta jo imela že ob licu.

„Cirilova knjižnica“ v Mariboru

je izdala dosedaj 15 zvezkov, ki obsegajo večinoma prevode iz svetovnih literatur (angleške, francoske, italijanske). - Vse prilporeča Književni odbor v Ljubljani.

Dr. Fran Marinič
zopet redno ordinira
v Mariboru, Trubarjeva ul. 11
od 9-11 in od 2-4 ure

U. M. dr. Valerija Valjavec
špecialistinja za otroške bolezni

bivša asistentinja na pediatriški kliniki univerze
v Strasbourgu. — ORDINIRA od sedaj v Mariboru,
Maistrova ulica št. 13, od 11. do 12. in od 14. do 16. ure.

NAJBOLJŠA

„PUCH“ KOLESA

dobite po zelo ugodnih cenah edino le pri
IGN. VOK, LJUBLJANA, Sodna ul. 7

Dobro ohranjeno lokomobilo

trdke R. Wolf, Magdeburg-Buckau, 15-18 HP., pro-
damo radi nakupa večjega stroja. Cena nizka. Loko-
mobila se lahko ogleda pri trdki JOS. SCHUMI nasl.
D. & E. HRIBAR, tovarna bonbonov itd. — Ljubljana,
Gradišče št. 9. 5458

Preselitev gostilne.

Podpisana, dosedaj gostilničarka v Ljubljani, Breg
št. 8 (pri »Metličanu«), naznanjam, da sem se s svojo
gostilno preselila v lastno hišo v Spodnji Šiški,
Medvedova cesta št. 24 (par sto korakov od kolo-
dvora), kjer pričnem z obratovanjem danes, v nede-
ljo, dne 23. avgusta 1925.

Zahvaljujoč se velečenjenemu občinstvu za dose-
danje naklonjenosti, se priporočam za zaupanje in šte-
vilen obisk tudi v moji novi gostilni, kjer hočem nuditi
gostom pristna vina ter dobro hrano po znižanih cenah.
Istotako sprejem ABONENTE na hrano.

Z velespoštovanjem
Ana Slobodnik omož. Cokan
gostilničarka.

PRIJAZNO, SOLNČNO, LETNO
stanovanje v Ljubljani

obstoječe iz štirih sob in potrebnimi stranskimi prostori
IŠČE fina rodbina. — Prijazne detaljne ponudbe z
navedbo najemščine pod »L. Z. 83«, na Publicitas d. d.,
anončna pisarna, Zagreb, Gunduličeva 11.

M. Težak Zagreb,
Gunduličeva ulica broj 13

priporoča cenj. usnarjem vse v njih stroko
spadajoče potrebščine; ribje olje, degrass
C. I., strojilna olja „Hessna“, vse vrste eks-
traktov in kemikalij ter usnjarskega orodja,
dalje še laka in tragantov.

Proda se v sredini mesta Split nad osemnajst let
vodeča in vedno — zlasti od tujcev — dobro obiskana

restavracija ter hotel

II. razreda z osmimi sobami, vse s popolnim inventar-
jem. — Za informacije se je obrniti: RESTAVRACIJA
IVANKA KLAMPFER — Split, Trdvojeva ulica broj 2.

! Jutla in slamnice !

stalno v zalogi

pri t. t. „Čehojug“, d. z o. z. Ljubljana, skladišče
in pisarna v palači Ljubljanske kreditne banke

Popolnoma varno naložite svoj denar v

Vzajemni posojilnici

v Ljubljani, r. z. z o. z.
na Miklošičevi cesti poleg hotela »Union«.

Hranilne vloge se obrestujejo

na najugodnejše.

Varnost nudijo lastna palača, hotel »Union«, hiše in
zemljišča. — Krediti v tekočem računu. — Po-
sojila proti poroštvo, vknjižbi na posestva i. t. d.
— Denar se naloži lahko tudi po poštinih položnicah.

SVETOVNOZNANI
1^a PORTLAND CEMENT
IZ STARE RENOMIRANE TVORNICE

znan pred vojno na svetovnem trgu pod imenom
„Lengelfelder cement“ Mojstrana-Dovje
Analiza

tu- in inozemskih uradnih preiskuševališč je ugotovila, da spada
med najboljše vrste cementa v državi.

Konkurenčne cene.

Naročila sprejema in daje informacije.

Prodajni urad

»Portland cementa Mojstrana«

Ljubljana, Jadranska Podunavska banka.

ERMAN & ARHAR
mizarstvo in zaloga pohištva
št. Vid nad Ljubljano 4.

O priliki velesejma oglejte si
tudi naše izdelke!

Prvovrstni izdelki! Cene kon-
kurenčne! Zahtevajte cenik!

POZOR! POZOR!
IGRALCI NA HARMONIKO

Letos praznuje naša firma svoj

45 letni jubilej

odkar je pričela izdelovati harmonike. Vsled tega jubileja smo
se odločili, da znižamo cene našim harmonikom **globoko**
pod normalne cene, da omogočimo vsakemu na-
baviti si po jubilejni ceni dobro in trpežno **Lubas-har-**
moniko. — Pazite na zaščitni znak.

Cene harmonik so sledeče:

Nemško uglasene harmonike:	jubilejne cene	normalne cene
Model „H“ 3-vrstna 2-glasna . . .	Din 2.000.—	2.600.—
Model „K“ 3-vrstna 3-glasna . . .	Din 2.200.—	2.800.—
Model „K“ 3-vrstna 4-glasna . . .	Din 2.500.—	3.400.—
Model „L“ 4-vrstna 2-glasna . . .	Din 2.250.—	2.900.—
Model „M“ 4-vrstna 3-glasna . . .	Din 2.350.—	3.100.—
Model „M“ 4-vrstna 4-glasna . . .	Din 3.000.—	4.000.—
Kromatično uglasene harm. 43 tipk	Din 2.400.—	3.400.—
Kranjsko uglasene harmonike:	jubilejne cene	normalne cene
Model „Kr“ 3-vrstna 2-glasna . . .	Din 2.100.—	2.700.—
Model „Kr“ 3-vrstna 3-glasna . . .	Din 2.250.—	2.900.—
Model „Kr“ 4-vrstna 3-glasna . . .	Din 2.500.—	3.500.—
Kovček za harmoniko	Din 300.—	400.—

Ne zamudite torej te ugodne priložnosti in si oglejte in kupite harmo-
niko, ker ne boste nikjer tako ugodno kupili. Vabimo Vas, da nas obiščete
na Ljubljanskem velesejmu, **paviljon „G“ koja 365 in 369.**

Avstr. izdelovalnica **Franc Lubas in sin CELOVEC**
harmonik St. Veiterstrasse 36.

OBLEKA

moška iz čelneke ševijota in fina dunajska
konfekcija Din 580, fina damska volnena
obleka Din 220, Damski plašč Din 400, fanta-
vska obleka Din 190, dekliska obleka Din 50.
Razpošilja v celergovino
R. Stermecki, CELJE št. 18
Ilustrovani cenik z čez 1000 slikami se
pošlje vsakemu zastoj, vzorci od sukna
kamarna in razne manufakturne robe pa
samo za 8 dni na ogled. Kdor pride z
vlastno osebo kupovat dobi nakupu
primerno povrnitev volnje. Naročila čez Din
500 pošiljine prosto. Trgovci engross cene.

Zahvala.

Ker sva prejela ob priliki najine **ZLATE POROKE**
toliko osebnih in pismenih čestitk, da se nama ni
možno vsakemu posebej zahvaliti, izrekava tem po-
tom vsem najiskrenejšo zahvalo.

Stražišče, dne 22. avgusta 1925.

Jakob in Apolonija **BAJŽELJ.**

Prometni zavod za premog d. d.
V LJUBLJANI

prodaja

PREMOG

IZ SLOVENSKEH PREMGOVNIKOV

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah
premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za
industrijska podjetja in razpečava na debelo

INOZEMSKI PREMOG IN KOKS

vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča posebno
provovrstni čehoslov. in angleški koks za livarne in
domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in
brikete

Naslov: Prometni zavod za premog d. d.
V Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 15, II.

ELEKTROMOTORJE

in DINAME žarnice »Osram« — »Tungs-
ram« — »Philips«, električne napeljave (najboljši pro-
izvod), lesence, svetilke in armature, električne števec
(švicarski proizvod), električne likalnike in posode, tele-
fione, zvonice in elemente, ves drug električni material
kupite najceneje pri elektrotovrnici

KAROL FLORJANČIČ — CELJE.

Postrežba točna!

Postrežba točna!

Royal Mail Line

Kr. angleška
poštno-
parobrodna
linija.

General. zastopstvo
za kraljevino SHS;

Zagreb

Trg I. št. 17.

Redni potniški promet
Hamburg—Cherbourg—Southampton v
Novi Jork in Kanado
Cherbourg—Liverpool—Southampton v
Južno Ameriko
Rio de Janeiro, Santos, Montevideo, Buenos Aires,
San Paolo.

Odprava potnikov 1, 2, 3. razreda, — Kabine 3. raz. z 2 in 4 posteljami
Udobnost — Sigurnost — Brzina

Podzastopstva:

Beograd, Karagorjeva ulica 91. — Ljubljana,
Kolodvorska 26. — Metković, Ivo Veraja. —
Split, Dinklecijanova obala 8. — Vel. Bečkerek,
Kralja Aleksandra 4.

Brzojavni naslov za vsa gornja podzastopstva „ROYMAILFAC“
Za Bosno, Hercegovino, Dalmacijo in Crno goro:
Srpska Prometna banka v Sarajevu in Gruziji.
Naslov za brzojavke: Prometna banka.

Prodalo se bo dne 24. avgusta t. l.
ob 13. uri iz proste roke v Kranju:

»JELENOVA GOSTILNA«

velika, enonadstropna in ob glavni cesti ležeča
HIŠA, ki ima več stanovanj, velike hleve, ob-
širno dvorišče, vrt, kegljišče itd.

Proda se tudi **velik gozd** na štajerskem, imeno-
van »Kuraltov gozd«.

Zadružna Gospodarska banka d. d.

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 10

(v lastni palači vis à vis hotela »Union«). Telefon št. 57 in 470.

Račun poštno-čepkovnega urada za Slovenijo št. 11.945, v Zagrebu št. 30.080.

Podružnice: CELJE, DJAKOVO, MARIBOR, NOVI SAD, SARAJEVO, SOMBOR, SPLIT, SIBENIK.

Ekspozitura: BLED.

Kapital in rezerve skupno nad Din 15.000.000.—.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne
papirje, daje v najem jeklene šrambe za vrednote, kupuje
in prodaja kar najboljše tuje valute in devize, sprejema vloge
na tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse
bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji.

Pooblaščen prodajalec srečk Drž. razr. loterije.